

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra architektonickej tvorby

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Výpočtové metódy tvorby a autorstvo v architektonickom navrhovaní

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Vít Halada, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: doc. Ing. arch. Benjamín Brádňanský

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Transformácia architektonického autorstva vplyvom súčasných metód výpočtového navrhovania a umelej inteligencie vytvára situáciu, v ktorej dochádza k prehodnoteniu vzťahu medzi dizajnérom a výslednou formou. Delegovanie rozhodovacích procesov na algoritmické systémy otvára kľúčové otázky: Aký druh poznania tieto procesy produkujú? Čo zostáva mimo sféry algoritmickej formalizácie? Ako sa mení povaha architektonickej výpovede?

Výpočtové prístupy tu predstavujú špecifické epistemologické pozície, z ktorých každá nesie vlastnú logiku formujúcu nielen výsledok, ale aj samotný spôsob uvažovania o architektúre. Téma reaguje na stav, v ktorom algoritmus prestáva byť len nástrojom a stáva sa autonómnym jazykom disciplíny. Práca formuluje rámec na porozumenie toho, ako jednotlivé algoritmické metódy transformujú pozíciu dizajnéra, definuje ich vnútorné princípy a mapuje dôsledky pre architektúru ako vedný a umelecký odbor.

Umelecký výskum prepája systematickú tvorbu autorských nástrojov s teoretickým diskurzom. Praktická časť rozpracováva konkrétne výpočtové prístupy od algoritmickej roviny až po finálny architektonický výstup a jeho následnú reflexiu.

Predpokladanými výstupmi dizertačnej práce budú teoretický text a odborné publikácie, ako aj súbor generovaných architektonických objektov vo forme digitálnych modelov a ich vizuálnych reprezentácií. Vybrané výstupy budú ďalej prezentované prostredníctvom fyzických modelov a výstavnej prezentácie.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra architektonickej tvorby

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Tvorba kolektívnej inteligencie: Interdisciplinárna spolupráca a spolu-tvorba človeka a umelej inteligencie v navrhovaní architektúry

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: Mgr. arch. Kristína Gumulák Rypáková, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: M.A. Jozef Eduard Masarik, ArtD., doc. Mgr. art. Juraj Blaško, ArtD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Umelá inteligencia (AI) revolučne formuje kreatívne disciplíny, najmä architektúru, tým, že redefinuje metódy navrhovania, výpočtové pracovné postupy a pojem autorstva. Táto doktorandská práca preskúma AI nielen ako nástroj, ale aj ako aktívneho agenta kolektívnej inteligencie, ktorý zvyšuje ľudskú kreativitu, intuíciu a rozhodovanie. Skúmaním spolupráce medzi človekom a AI sa výskum bude zaoberať tým, ako generatívne algoritmy a systémy strojového učenia vstupujú do navrhovacieho procesu – od konceptualizácie až po prototypovanie a reprezentáciu.

Výskum sa pokúsi vymedziť AI ako podporovateľa interdisciplinárnej spolupráce, čerpajúc z oblastí, ako sú výpočtový dizajn, kognitívna veda a interakcia človeka s počítačom. Prostredníctvom experimentálnych prístupov sa bude snažiť vytvoriť rámce na integráciu AI do architektonických pracovných postupov, ktoré podporujú spoločnú kreativitu namiesto automatizácie. Týmto spôsobom výskum spochybňuje tradičné paradigmy navrhovania, autorstva a reprezentácie v architektúre, pričom sa bude venovať teóriám post-digitálneho dizajnu a parametrického myslenia.

Postavením AI ako spoločne sa formujúcej kolektívnej inteligencie namiesto pasívneho nástroja, výskum redefinuje úlohu AI v navrhovaní a pokúsi sa ju etablovať ako aktívnu silu formujúcu architektonickú prax.

Cieľom dizertačnej práce je definovať a experimentálne overiť, ako môže AI vystupovať ako aktívny spoluautor/agent kolektívnej inteligencie v architektonickom navrhovaní a ako tým podporuje interdisciplinárnu spoluprácu a spoločnú kreativitu človeka a AI. Predpokladanými výstupmi sú metodický rámec a sada pracovných postupov (workflow) pre integráciu generatívnej AI do fáz od konceptu po prototypovanie a reprezentáciu, doplnené o súbor experimentálnych prípadových štúdií/prototypov a kritériá hodnotenia (autorstvo, rozhodovanie, kvalita spolu-tvorby) pre prax aj akademické prostredie.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra architektonickej tvorby

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Tvorba kolektívnej inteligencie: Interdisciplinárna spolupráca a spolu-tvorba človeka a umelej inteligencie v navrhovaní architektúry

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: Mgr. arch. Kristína Gumulák Rypáková, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: M.A. Jozef Eduard Masarik, ArtD., doc. Mgr. art. Juraj Blaško, ArtD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Umelá inteligencia (AI) revolučne formuje kreatívne disciplíny, najmä architektúru, tým, že redefinuje metódy navrhovania, výpočtové pracovné postupy a pojem autorstva. Táto doktorandská práca preskúma AI nielen ako nástroj, ale aj ako aktívneho agenta kolektívnej inteligencie, ktorý zvyšuje ľudskú kreativitu, intuíciu a rozhodovanie. Skúmaním spolupráce medzi človekom a AI sa výskum bude zaoberať tým, ako generatívne algoritmy a systémy strojového učenia vstupujú do navrhovacieho procesu – od konceptualizácie až po prototypovanie a reprezentáciu.

Výskum sa pokúsi vymedziť AI ako podporovateľa interdisciplinárnej spolupráce, čerpajúc z oblastí, ako sú výpočtový dizajn, kognitívna veda a interakcia človeka s počítačom. Prostredníctvom experimentálnych prístupov sa bude snažiť vytvoriť rámce na integráciu AI do architektonických pracovných postupov, ktoré podporujú spoločnú kreativitu namiesto automatizácie. Týmto spôsobom výskum spochybňuje tradičné paradigmy navrhovania, autorstva a reprezentácie v architektúre, pričom sa bude venovať teóriám post-digitálneho dizajnu a parametrického myslenia.

Postavením AI ako spoločne sa formujúcej kolektívnej inteligencie namiesto pasívneho nástroja, výskum redefinuje úlohu AI v navrhovaní a pokúsi sa ju etablovať ako aktívnu silu formujúcu architektonickú prax.

Cieľom dizertačnej práce je definovať a experimentálne overiť, ako môže AI vystupovať ako aktívny spoluautor/agent kolektívnej inteligencie v architektonickom navrhovaní a ako tým podporuje interdisciplinárnu spoluprácu a spoločnú kreativitu človeka a AI. Predpokladanými výstupmi sú metodický rámec a sada pracovných postupov (workflow) pre integráciu generatívnej AI do fáz od konceptu po prototypovanie a reprezentáciu, doplnené o súbor experimentálnych prípadových štúdií/prototypov a kritériá hodnotenia (autorstvo, rozhodovanie, kvalita spolu-tvorby) pre prax aj akademické prostredie.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra dizajnu

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Radikálna domesticita: Queer perspektívy v dizajne domova

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Sylvia Jokelová

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: M.A. Jozef Eduard Masarik, ArtD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Domov, či domácnosť nie je iba intímny priestorom, ale aj miestom, kde sa premietajú spoločenské očakávania a politické ideológie. Uprednostňovanie nukleárnej rodiny ako spoločensky prípustnej normy usporiadania domácnosti vedie nevyhnutne k marginalizácii a stigmatizácii iných modelov domesticity a to aj v čase, keď sledujeme rozpad tradičných rodinných väzieb a rodových rolí. Spolu so zmenou demografie, sociálnej dynamiky, problematickou dostupnosťou bývania, novodobým nomádstvom, udomácnovaním digitálnych technológií, ale aj vplyvom pandémie Covid 19 sa hranice domova stali značne nestabilnými a nejednoznačnými novým spôsobom. Dizajn ako disciplína a médium tvorby je s domácnosťou neoddeliteľne prepojený, či už ako nástroj upevňovania spoločenských noriem a tradičných rodových rolí, ale aj ako transformačná sila pri hľadaní iných, slobodnejších a otvorenejších – radikálne subverzívnych podôb domesticity. Cieľom výskumu je prostredníctvom queer teórie kriticky prebádať toto územie a formulovať úlohu dizajnu v procesoch navrhovania alternatívnych foriem domova mimo jeho heteronormatívnych definícií. Je možné vychádzať aj z historických, „mimo-západných“ podôb, vízií a projektov alternatívnych foriem domesticity, ktoré spochybňujú stereotypné rituály spojené s domácim životom.

Predpokladaným výstupom dizertačnej práce je kritická reflexia normatívnych vzorcov a spoločenských očakávaní spojených s domesticitou prostredníctvom dizajnerských objektov a s nimi spojených scenárov obývania priestoru. Vítané sú intermediálne výstupy rozširujúce tradičné teritórium dizajnu ako disciplíny.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra dizajnu

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Dialogue between engineering and design in the context of modern technologies

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: prof. Ing. Štefan Klein, akad. soch.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka:

Jazyk: EN

Anotácia v primárnom jazyku:

The aim is to capture the dialogue of a fundamental transformation in the relationship between the designer and the act of design creation itself, while understanding the world of design as a field of art closely connected with technical disciplines. This relationship is currently undergoing significant change under the influence of new technologies, particularly artificial intelligence.

With the emergence of artificial intelligence, the nature of the creative process is transforming, bringing new themes, approaches, and solution-oriented tools. Designers are gradually becoming users of AI systems; however, they should also be actively involved in the very development and shaping of these tools.

This area, however, is not yet systematically developed within the educational environment, which opens space for reflection, discussion, and the search for new forms of education that would interconnect design practice, technological innovation, and critical thinking.

The objective is to explore the evolving dialogue that reflects a fundamental shift in the relationship between the designer and the process of design creation itself. Design is understood here as a discipline situated at the intersection of art and technical fields. This relationship is currently being significantly reshaped by emerging technologies, most notably by artificial intelligence.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra fotografie a nových médií

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Polemický priestor nových telesností

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Jana Hojstričová, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. art. Michal Huba, ArtD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Projekt sa bude zaoberať témou transpozície medzi medialitou telesnosti a medialitou technických obrazov, pričom formy telesnej skúsenosti a zmyslovosti majú slúžiť ako východiská pre prehodnocovanie vzťahu k iným (ľudským či mimo-ľudským) aktérom.

Umelecký výskum sa má situovať do polemického priestoru uvažovania o tele ako nevyhnutnom senzo-motorickom centre vzťahu k okolitému svetu aj o možnostiach stávania sa iným. Pri písomnom aj obrazovom skúmaní telesného organizmu a jeho hraníc (fyzické telo, telo ako pole, telo a jeho prostredie, proximika) sa predpokladá reflexia rozličných prístupov k premýšľaniu daného problému na poli filozofie a teórie umenia (s dôrazom na teóriu fotografie).

Testované majú byť nové skúsenosti, postupy a mechanizmy zobrazovania v napätiach medzi korporalitou a inter-korporalitou.

Výskum by mal integrovať aj vizuálne i intelektuálne podnety z prostredia prírodných vied ako sú napr. biológia a medicína a zo spoločenskovedných a kultúrnych oblastí ako sociálna či kultúrna antropológia atď., a viesť s nimi kreatívny dialóg vo vlastnom umeleckom výskume. Víťaná je aj medziodborová spolupráca na výskume.

Cieľom je medziodborová spolupráca, ktorá prinesie poznatky do umeleckého výskumu o medialite technického obrazu, ktorý uvažuje o tele ako senzomotorickom vzťahu k okolitému svetu a možnostiam stavania sa iným.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra fotografie a nových médií

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Polemický priestor nových telesností

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Jana Hojstričová, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. art. Michal Huba, ArtD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Projekt sa bude zaoberať témou transpozície medzi medialitou telesnosti a medialitou technických obrazov, pričom formy telesnej skúsenosti a zmyslovosti majú slúžiť ako východiská pre prehodnocovanie vzťahu k iným (ľudským či mimo-ľudským) aktérom.

Umelecký výskum sa má situovať do polemického priestoru uvažovania medzi telom ako nevyhnutným senzomotorickým centrom vzťahu k okolitému svetu a možnosťami stávania sa iným. Pri písomnom aj obrazovom skúmaní telesného organizmu a jeho hraníc (fyzické telo, telo ako pole, telo a jeho prostredie, proximika) sa predpokladá reflexia rozličných prístupov k premýšľaniu daného problému na poli filozofie a teórie umenia (s dôrazom na teóriu fotografie).

Testované majú byť nové skúsenosti, postupy a mechanizmy zobrazovania v napätiach medzi korporalitou a inter-korporalitou.

Výskum by mal integrovať aj vizuálne a intelektuálne podnety z prostredia prírodných vied ako sú napr. biológia a medicína a zo spoločenskovedných a kultúrnych oblastí ako sociálna či kultúrna antropológia atď., a viesť s nimi kreatívny dialóg. Vítaná je aj medziodborová spolupráca na výskume.

Cieľom je medziodborová spolupráca, ktorá prinesie poznatky do umeleckého výskvu o medialite technického obrazu, ktorý uvažuje o tele ako senzomotorickom vzťahu k okolitému svetu a možnostiam stavania sa iným.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra fotografie a nových médií

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Telo ako pretrvávajúce bojisko: materstvo, fotografia a postsocialistické doznievania

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Olja Triaška Stefanovič, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: doc. Mgr. Bohunka Koklesová, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Téma doktorandského umeleckého výskumu sa zameriava na materstvo ako kritickú spoločenskú a kultúrnu kategóriu v postsocialistických a globálnych kontextoch, skúmanú prostredníctvom média fotografie ako výskumnej umeleckej praxe. Výskum reflektuje materstvo ako prežívanú skúsenosť aj ako inštitucionálne formovaný jav ovplyvnený historickými, politickými a biopolitickými procesmi. Očakáva sa rozvoj autorskej fotografickej praxe integrovanej s teoretickou reflexiou a kontextuálnou analýzou.

Predpokladaným výstupom dizertačného projektu je autorský fotografický projekt realizovaný ako umelecký výskum, ktorý skúma materstvo a telo ako priestor prekrývania osobnej skúsenosti, spoločenských noriem a historických postsocialistických transformácií. Výsledkom bude súbor fotografických diel prezentovaných formou výstavného projektu alebo umeleckej inštalácie, rozvíjajúci fotografiu ako kritické médium reflexie telesnosti, materstva a biopolitických režimov.

Súčasťou výstupu bude písomná dizertačná práca, ktorá prepojí autorskú umeleckú prax s teoretickou reflexiou vychádzajúcou z feministickej teórie, vizuálnych štúdií a postsocialistických štúdií. Práca bude analyzovať materstvo ako sociálne a kultúrne konštruovanú kategóriu a zároveň skúmať fotografiu ako nástroj umeleckého poznania a kritickej analýzy spoločenských procesov.

Výsledky výskumu budú zároveň prezentované prostredníctvom výstav, konferenčných prezentácií a odborných alebo umeleckých publikácií, čím projekt prispeje k širšej odbornej diskusii o reprezentácii materstva, tela a postsocialistických skúseností v súčasnom vizuálnom umení.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra fotografie a nových médií

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Medzi participáciou a reprezentáciou: ne(o)-koloniálne prístupy k tvorbe a materializácii umeleckého výstupu v práci s vylúčenými komunitami

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: Dr. habil. Ing. Mgr. art. Tomáš Rafa, Dr.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: doc. Mgr. Daniel Grúň, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Projekt sa bude zaoberať otázkami vizuálnej reprezentácie marginalizovaných a zraniteľných skupín v súčasnom postsocialistickom kontexte, so zameraním na hranicu medzi reprezentovaním a spoluprácou. Cieľom je umelecký výskum stratégií, ktoré prekračujú ne(o)-koloniálne a paternalistické modely zobrazovania „druhého“ a hľadajú etickejšie formy participácie, zdieľania autorstva a vytvárania obrazov.

Výstupom dizertačnej práce bude umelecko-výskumný projekt pozostávajúci z umeleckého výstupu a teoretickej reflexie, zameraný na skúmanie etických, metodologických a spoločenských aspektov umeleckej práce v kontexte spolupráce a reprezentácie. Projekt sa bude venovať otázkam vzťahu medzi tvorbou, participáciou a autorstvom, ako aj analýze mocenských a inštitucionálnych rámcov, ktoré ovplyvňujú vznik umeleckého diela. Súčasťou výskumu bude aj reflexia toho, ako participatívne prístupy v prostredí umeleckého vzdelávania vplyvajú na formovanie umeleckej identity a na prehodnocovanie modelov reprezentácie a autorstva. Výsledky budú prezentované formou umeleckého výstupu, kritickej textovej analýzy a verejnej prezentácie projektu.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra fotografie a nových médií

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Multidisciplinárna fotografia v priestore

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: Mgr. art. Lenka Lindák Lukačovičová, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka:

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Dizertačná práca sa zameriava na multidisciplinaritu fotografie v kontexte súčasnej tvorby fotografických kníh, objektov a inštalácií. Cieľom je sústrediť sa na analýzu fotografického média a foriem jeho priestorovej prezentácie. Dizertačná práca má tak otvárať otázky o vzťahu fotografického obrazu a objektu, prostredia a iných priestorových situácií, ktoré môžu pomáhať k neustálemu spochybňovaniu dvojdimenzionality obrazu a nachádzaniu nových významových vzťahov.

Špecifickou otázkou bude aj médium knihy: otázka skladby fotografií, ich dramaturgia, umelecké spracovanie, ale aj vzťah medzi priestorom písma a obrazom. Východiská písomnej časti dizertačnej práce by mohli vychádzať zo štúdia literatúry ako: Evidence Larryho Sultana, esejí On Photography od Susan Sontag, teórií Bettiny Lockemann a iných.

Prepokladaným výstupom výskumu bude inštalácia, multimediálny, alebo iný objekt vychádzajúca z fotografií prispôbená miestu, alebo fotografická kniha ako objekt.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra fotografie a nových médií

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Multidisciplinárna fotografia v priestore

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: Mgr. art. Lenka Lindák Lukačovičová, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka:

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Dizertačná práca sa zameriava na multidisciplinaritu fotografie v kontexte súčasnej tvorby fotografických kníh, objektov a inštalácií. Cieľom je sústrediť sa na analýzu fotografického média a foriem jeho priestorovej prezentácie. Dizertačná práca má tak otvárať otázky o vzťahu fotografického obrazu a objektu, prostredia a iných priestorových situácií, ktoré môžu pomáhať k neustálemu spochybňovaniu dvojdimenzionality obrazu a nachádzaniu nových významových vzťahov.

Špecifickou otázkou bude aj médium knihy: otázka skladby fotografií, ich dramaturgia, umelecké spracovanie, ale aj vzťah medzi priestorom písma a obrazom. Východiská písomnej časti dizertačnej práce by mohli vychádzať zo štúdia literatúry ako: Evidence Larryho Sultana, esejí On Photography od Susan Sontag, teórií Bettiny Lockemann a iných.

Prepokladaným výstupom výskumu bude inštalácia, multimediálny, alebo iný objekt vychádzajúca z fotografií prispôbená miestu, alebo fotografická kniha ako objekt.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra grafiky a iných médií

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Stopy maľby v grafike a stopy grafiky v maľbe

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Robert Makar, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Beata Jablonská, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Téma sa pohybuje na hranici medzi maľbou a grafikou, medzi konštrukciou a deštrukciou obrazu. Umelecký výskum sa bude venovať vzťahom medzi dvoma médiami: maľbou a grafikou. Bude reflektovať ich rozmanité vzťahy aj postupy ich tvorby: napríklad prácu s vrstvami, pričom jednotlivé vrstvy môžu byť utvárané aj rozrušované. Otázkou bude napríklad vymazávanie a prekryvanie obrazov v obraze.

Staré vrstvy nemusia zanikať úplne, môžu presakovať cez tie nové, odhaľujúc fragmenty minulosti, ktoré sú súčasnosťou neustále prepisované. Tento proces môže reflektovať napríklad selektívne uchovávanie, potláčanie a obnovovanie informácií v obrazovej pamäti a v maliarsko-grafickom a graficko-maliarskom obraze. Obrazová pamäť nie je statická, ale tekutá, podliehajúca neustálej premene. Selektívnym odstraňovaním vrstiev sa môže ukazovať história obrazu aj zobrazovaného, ktorá je v skutočnosti neustále konštruovaná a reinterpretovaná. Vizuálna forma tak nebude len výsledkom, ale samotným procesom skúmania obrazu: v imaginácii, v pamäti, v médiu, v materiáli – v ich nestálosti, krehkom či tekutom stave.

Predmetom umeleckého výskumu bude aj reflexia a interpretácia postupov kombinovania maliarskych a grafických techník (napríklad maľba, monotýpia, airbrush, atď), teda aj dynamiky medzi úmyslom a náhodou, kontrolou a nepredvídateľnosťou. Ale aj vizuálna neurčitost' reflektujúca neistotu spomienok a ich nestálosť v čase.

Cieľom doktorandskej práce je výskum výtvarných možností obrazového priestoru na pomedzí grafiky a maľby, teda skúmanie vzťahu medzi grafickými a maliarskymi princípmi budovania obrazovej plochy. Téma zameriava na analýzu rozdielov i prienikov medzi týmito dvoma médiami. Výskum bude smerovať k hľadaniu možností ich vzájomného prepájania, prelínania a transformácie v rámci súčasného výtvarného jazyka. Cieľom je overiť, ako sa mení charakter obrazovej plochy pri kombinovaní grafických a maliarskych postupov, ako tieto prístupy ovplyvňujú vnímanie priestoru, hmoty, svetla a štruktúry a aké nové výrazové kvality môžu vzniknúť ich syntézou. Súčasťou projektu je realizácia autorských výtvarných diel, ktoré budú experimentálne pracovať s kombináciou grafických techník a maliarskych zásahov. Praktická tvorba bude paralelne sprevádzaná teoretickou reflexiou vlastného tvorivého procesu. Textová časť obsahujúca analytické a interpretačné úvahy o možnostiach, limitoch a význame prepájania maľby a grafiky ako dvoch autonómnych, no vzájomne komunikujúcich médií.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra grafiky a iných médií

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

ARTdata / DataArt – autorské vizualizovanie dát v oblasti vizuálneho umenia. Umelecký výskum a spracovávanie údajov o výtvarnej prevádzke.

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Robert Makar, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Ján Kralovič, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Cieľom písomnej a praktickej dizertačnej práce je umelecký výskum a vytvorenie vizuálnych artefaktov na tému zobrazovania dát (napríklad štatistík, grafov, dia-gramov a iných). Na jednej strane budú predmetom práce hromadné dáta zozbierané z prostredia vizuálnych umelcov, galérií alebo umeleckej tlače. Na druhej strane pôjde o osobný prieskum sociálnej bubliny budúceho doktoranda ako výskumnej oblasti. Dáta rozličnej proveniencie sú ideálnym nástrojom na vizualizovanie porovnateľných, overiteľných a inak objektivizovateľných odpovedí na otázky týkajúce sa rôznych, napríklad umeleckých a kultúrno-spoločenských tém, ktoré sú predmetom dizertačnej práce.

Súčasťou doktorského projektu bude teda zbieranie, analýza, vizualizácia a výtvarná interpretácia dát, ktorých snahou je prehĺbenie znalostí z danej oblasti vizuálneho umenia a vytvorenie nových spôsobov aj postupov ich vizualizácie.

Hlavným cieľom je realizovať umelecký výskum zameraný na autorské spracovanie a vizualizovanie dát z prostredia výtvarného umenia a overiť možnosti ich transformácie do podoby originálnych vizuálnych artefaktov. Preskúmať fenomén dátovej vizualizácie v kontexte súčasného vizuálneho umenia (napr. koncepty Data Art, informačný dizajn, vizuálna kultúra dát). Vymedziť rozdiel medzi informatívnou (vedeckou) vizualizáciou dát a autorskou umeleckou interpretáciou dát. Realizovať osobný výskum sociálnej a profesijnej „bubliny“ doktoranda ako špecifickej výskumnej vzorky. Skúmať napätie medzi objektivitou dát a subjektívnou autorskou interpretáciou. Preskúmať možnosti prepájania analytických nástrojov (štatistika, grafy, diagramy) s výtvarnými médiami. Experimentovať s rôznymi formami výstupu (tlač, maľba, objekt, inštalácia, digitálne médium a pod.). Transformovať štatistické a kvantitatívne údaje do vizuálne presvedčivej výtvarnej podoby.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra grafiky a iných médií

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Nádej, ako výtvarný princíp a telesná skúsenosť s dielom

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: Mgr. art. Ing. Andrea Pézman, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: doc. Mgr. Ladislav Tkáčik, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Umelecký a teoretický výskum práce bude zameraný na pojem nádeje chápaný ako skúsenosť potenciality, nezavršenia a anticipačného napätia (E. Bloch., G. Marcel). Bude skúmať možnosti aktualizácie tejto dynamiky ako formotvornej zložky vizuálneho diela, ako aj samotnej skúsenosti s dielom, a to v rôznych médiách (objekt, kresba, maľba) prostredníctvom práce s fragmentom, stopou, otvorenou konštrukciou a princípom nevyplnenosti. Tak rozvíjať podoby diela, teda završenej hmotnej formy ako možného iniciátora napätia, či procesu, ktorý zotrváva v akomsi napätí medzi „ešte nie“ a „už áno“. Dôraz bude kladený na telesnú skúsenosť s dielom, s jeho mierkou, tvarom, materiálom a priestorovou situáciou, ako aj na manuálny tvorivý proces a repetíciu pohybu.

Predpokladaným výstupom dizertačnej práce bude súbor objektov realizovaných v rôznych materiáloch, s dôrazom na skúmanie vzťahu medzi autorom a dielom, rozvíjaného v dialógu s kresbou a maľbou. Tvorivý proces bude priebežne reflektovaný a dokumentovaný prostredníctvom autentických textov a kresieb autora.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra intermédií

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Inštitucionálna pamäť ako nástroj na formovanie budúcnosti

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Jana Kapelová, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka:

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Doktorandský projekt sa bude zaoberať praktikami prezentovania kolektívnej pamäte prostredníctvom pamäťových inštitúcií v súčasnom kultúrno-politickom kontexte. Predmetom umelecko-teoretického výskumu bude zachytenie procesov sprístupňovania historických naratívov na základe pamäte, ktorá je: dostupná (na základe dostupných materiálov, foriem, predmetov a obsahov); regulovaná (regulatívne procesy, úpravy, subjektivita); cenzurovaná (mocou, ideológiou) a manipulovaná (režimami, politikou, predstaviteľmi moci). Teoretický výskum tak bude prebiehať na úrovni bádateľskej a výskumnej činnosti priamo v regionálnych inštitúciách (múzeá, galérie, fotoarchívy, archívy, knižnice). Umelecká rovina doktorandského štúdia bude zahŕňať intermediálne výstupy v podobe priestorovej inštalácie, videoinštalácie alebo videa.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra intermédií

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Procesy transformácie

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Jana Kapelová, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. art. Eliška Mazalanová, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Transformácia ako mnohovýrobový proces, v ktorom prebieha paralelne niekoľko dejov, emancipácia a strata zmyslu, vytváranie si ideálov a triezvenie dezilúziou, premena identity a odporu... Na konkrétnej prípadovej štúdii, lokálnej skúsenosti, sa bude umelecký výskum snažiť pomenovať a rozkryť globálne prejavy neoliberálnej ekonomiky, postindusriálneho a agrárneho dedičstva či súčasné prejavy moci. Tieto procesy zachytí pomocou časovo-závislých, dokumentárnych médií či inštalácie. Teoreticky bude doktorandský výskum vychádzať z premisy, že Stredná Európa zostáva kritickým priestorom, kde sa umenie stáva záznamom a nástrojom spoločenskej sebareflexie a spochybnenia.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra intermédií

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Kultivovanie nádeje

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Jana Kapelová, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka:

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Doktorandský umelecko-výskumný projekt sa bude zameriavať na skúmanie nádeje ako disciplíny – každodennej, neheroickej a ambivalentnej praxe, ktorá vzniká v napätí medzi afektívnym vyčerpaním a pretrvávajúcou vôľou konať. Nádej je chápaná ako dlhodobý proces kultivovania otvorenosti, spolupráce a schopnosti pokračovať v umeleckej a angažovanej činnosti aj v podmienkach vyčerpania, zlyhania a krízy politickej imaginácie.

Teoretický výskum by sa tak mal zaoberať kritickou analýzu aktivistického, artivistického umenia a prefiguratívnej politiky. Prehodnotiť umelecké a politické formy a rytmy odporu ako aj ich udržateľnosť.

Cieľom umeleckého výskumu je prostredníctvom médií performance, videa a inštalácie skúmať prostredie medzi inštitúciou, aktivizmom a umením.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Kabinet kresby

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Umelecký výskum expandovanej kresby /špecializácia výtvarné umenie/

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. Emöke Vargová

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Beata Jablonská, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

V súčasnom diskurze vizuálneho umenia prestala byť kresba vnímaná ako statický záznam na ploche a transformovala sa na dynamický proces, ktorý expanduje naprieč médiami aj fyzickým priestorom. Je svojbytným médium a pritom výberom zvolených výtvarných prostriedkov expanduje k maľbe, grafike koláži najrôznejších materiálov, vstupuje do priestoru ako kresba-objekt, alebo existuje v dialógu s fotografiou, textom a pod. Doktorandský projekt bude výskumom v tomto rozšírenom poli, od primárnych prejavov kresby ako je skica rukou alebo digitálny záznam s ich prínosmi, či obmedzeniami, a bude pokračovať priberaním ďalších výtvarných prostriedkov a médií. Bude skúmať konfrontáciu materiálov a testovať hranice média. Cieľom umeleckého výskumu bude preveriť, či je možné v hybridnom postdigitálnom vizuálnom jazyku nanovo aktivovať a sprítomniť archetypálnu skúsenosť, a akým spôsobom tento výtvarný experiment de/materializuje digitálne vnemy a materializuje nevedomé obsahy prostredníctvom média kresby, expandovanej do iných médií.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Kabinet kresby

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Vyrovňovanie sa a kontrola: grafika a self-publishing ako stratégie obnovovania naratívnej a vizuálnej autonómie žien

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: Mgr. art. Pavol Truben, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: doc. Mgr. Daniel Grúň, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Doktorandské štúdium sa bude zameriavať na umelecký výskum potenciálu tvorby autorských tlačovín: self-publishingu ako umeleckých, politických a existenciálnych nástrojov obnovovania autonómie a kontroly nad vlastným obrazom, ako aj oslobodzovania sa od dopadu traumy, diskriminácie a násilia na ženách. Teoretický výskum práce bude vychádzať z feministických teórií vo vzťahu k dominantnej vizuálnej kultúre charakterizovanej kontrolou nad interpretačnými rámcami umení a kultúry. V tomto rámci bude podstatným bodom výskum foriem zobrazovania ženskej emancipácie a sily ako nástroja odporu. Súčasťou výskumu bude analýza vizuálnych jazykov a znakov, ktoré hlavná kultúra aj masové médiá používajú na formovanie dominantných mediálnych naratívov. Výtvarná časť dizertačnej práce sa bude zaoberať povahou autorskej grafickej publikácie a autorskej grafiky ako nástroja na znovuzískavanie autonómie a kontroly prostredníctvom umeleckej reflexie a tvorby. Cieľom práce je umelecký výskum a formovanie vizuálneho jazyka v prostredí grafiky a autorskej publikácie ako nástrojov odporu voči ustáleným mocenským a rodovým štruktúram vo vizuálnom umení a kultúrnych médiách.

Cieľom je nadobudnúť a prehĺbiť vedomosti v danej téme na úroveň, na ktorej ju dokáže riešiť rozvíjať a inovovať na teoretickej aj praktickej úrovni.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Kabinet kresby

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Figúra, telo a nové vizuálne stratégie zobrazovania pominuteľnosti v kontexte súčasného umenia

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: Mgr. art. Pavol Truben, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Ivana Moncol'ová, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Doktorandský projekt sa zameriava na umelecký výskum nových vizuálnych stratégií zobrazovania pominuteľnosti, konečnosti a zániku v sekulárnom, digitálne sprostredkovanom prostredí súčasnej vizuálnej kultúry. Vychádza z predpokladu, že tradičné – najmä religiózne a historické – symboly spojené s témou „posledných vecí“ strácajú v súčasnosti v sekularizovanom svete svoju významovú účinnosť, zatiaľ čo nové formy zobrazovania pominuteľnosti sa presúvajú z metafyzickej roviny do oblasti technológie, médií a digitálneho sveta.

Ťažiskom umeleckého výskumu bude skúmanie figúry a obrazu tela ako problému aj nástroja vizuálnej artikulácie konečnosti. Projekt bude sledovať, do akej miery je figurálne zobrazenie ešte schopné niesť významy pominuteľnosti, a zároveň otvára možnosť jeho fragmentácie, redefinície alebo úplného rozpustenia do abstraktných, konceptuálnych a post-figurálnych stratégií. Výskum sa bude sústreďovať na autorské hľadanie a vytváranie nových vizuálnych znakov, vizuálnych situácií a symbolických systémov, ktoré nevychádzajú z overených ikonografií, ale z individuálne hľadajúceho umeleckého procesu a experimentu. Textová časť práce sa bude zaoberať reflexiou týchto autorských postupov aj problematikou zobrazovania pominuteľného v súčasnom vizuálnom umení.

Cieľom je nadobudnúť a prehĺbiť vedomosti v danej téme na úrovni, na ktorej ju dokáže riešiť rozvíjať a inovovať na teoretickej aj praktickej úrovni.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Kabinet kresby

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Mysliaca ruka: obraz ako proces a ako udalosť

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: Mgr. art. Pavol Truben, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Silvia Lacková Čúzyová, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Doktorandský výskum sa sústreďuje na problém rukopisu a "myslenia rukou" v médiu kresby a maľby. Predmetom umeleckého výskumu sú rozhodovacie procesy a postupy pri budovaní figuratívneho ("predmetného") respektíve semifiguratívneho (oscilujúceho medzi "predmetnosťou" a "nepredmetnosťou", ale aj medzi rozpoznávacím videním a vidiacim videním) obrazu prostredníctvom rozvrhovania, konfigurovania a komponovania planimetrie a kolorizmu figurálnych ("nepredmetných") kompozičných prvkov, teda figurálneho silového poľa. Koncept mysliacej ruky tu nie je overovaný len ako metafora, ale skôr ako pojmový rámec porozumenia, ako sa obraz formuje v procesoch zmyslového, motorického a kognitívneho prepojenia, ktoré nemobilizujú len opticko-zrkové ale aj taktilno-motorické, z matérieu obrazu zaobchádzajúce, ohmatávajúce senzomotorické schémy. Obraz tak nie je len procesom definovaným predvídateľnými univerzálnymi technologickými, či autorsky singulárnymi postupmi tvorby a štrukturálnymi či kompozičnými pravidlami ale aj udalosťou, preformatívom či performativitou, vyvstávaním viditeľnosti a to minimálne na dvoch úrovniach. Ako obrazová udalosť vyvstávajúca z poľa napätí vzťahov gestického, telesného a intuitívneho, ktoré sa neustále konfrontuje s formálnou štukatúrou a technologickým prostredím alebo oscilácie medzi figurálnym a figuratívnym, spontánnym a plánovaným výtvarným gestom, ako aj vzťahmi medzi maliarskymi a kresliarskymi postupmi pri konštruovaní obrazovej kompozície. Dianie sa obrazu je udalosťou aj v inom zmysle a to v zmysle aktualizácie vidiaceho videnia, performativity obrazu, v procesoch recepcie afikovanej piktorialnými silami kompozície.

Cieľom je nadobudnúť a prehĺbiť vedomosti v danej téme na úroveň, na ktorej ju zvládne riešiteľ rozvíjať a inovovať na teoretickej aj praktickej úrovni.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra maliarstva

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Trhliny medzi rodom, technológiou a telom v maľbe

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Klaudia Kosziba, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Alexandra Tamášová, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Téma doktorandského umeleckého výskumu ponúka skúmanie napätia medzi hĺbkou a povrchom ľudského tela aj tela maľby v kontexte feministického myslenia a poukazuje na naliehavosť relačnej ontológie, t. j. na myšlienku, že hmota vzniká ako výsledok procesov „intraakcie“. (K. Barad) Ale kde sa táto „intraakcia“ vlastne odohráva? Vo vnútri fyzických tiel alebo v neviditeľnom éteri, ktorý ich oddeľuje? Zostáva ešte nejaký priestor medzi povrchom a hĺbkou? Čo ak by tento špekulatívny priestor bol miestom, kde sa všetky procesy materializácie skutočne odohrávajú?

Súčasná maľba slúži ako relevantné médium na manifestáciu digitálnych myšlienok offline, jej figuratívne polohy vytvárajú fluidné, nebinárne a rušivé „závadné telá“, ktoré spochybňujú patriarchálne normy a budujú nové reality za hranicami binárneho systému.

Východiskom doktorandského umeleckého výskumu je myšlienka, že delenie medzi digitálnym a reálnym svetom už takmer neexistuje: sme neustále prepojení. Ako zistíme, kto sme v tejto digitálnej ére? Kde si vytvoríme priestor na preskúmanie našej identity? Ako sa môžeme spojiť a vytvoriť solidaritu? Maľovanie sa stáva umelec-kým aj politickým aktom, „výzvou a reakciou“ na utláčateľské systémy, vytvára priestor pre prežitie a budova-nie nového sveta. Glitch feminizmus (L. Russell) využíva koncept digitálnych „závad“ - chýb v kóde - na kritiku a podvracanie rigidných spoločenských systémov, najmä rodových a rasových, pričom nachádza oslobodenie v poruchách a fluidite. Glitch telo je telo, ktoré sa vzpiera hierarchiám a vrstvám logiky, je hrdé na svoju nezmyselnosť a preto je dokonale nezmyselné. (J. L. Nancy) Glitch feminizmus sa netýka len digitálneho umenia; je to rámec pre pochopenie toho, ako prelomiť systémy zvnútra, pričom „chybu“ využíva ako nástroj na oslobodenie. Maľba poskytuje kľúčový spôsob, ako tieto digitálne trhliny zviditeľniť a zvýrazniť v materiálnom svete - tak v umeleckej ako aj v textovej časti doktorandskej práce.

Tento výskum by mal predovšetkým vyústiť do ucelenej maliarskej reprezentácie, ktorá nebude len „obrazmi digitálna“, ale živým dôkazom odporu voči normatívnemu vnímaniu vzťahu tela a technológie v kontexte súčasných intermediálnych prístupov.

Nepôjde len o zobrazenie „digitálnej chyby“ v experimentovaní s maliarskym médium, ale o jej vtelenie do procesu tvorby.

Maľba je svojou procesualnosťou v neustálom stave medzi, čo dokonale korešponduje s nebinárnou identitou glitch tela. Cieľom nie je identita samotná, ale trvalá performance vnútri maľby.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra maliarstva

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Krajina a subjekt

Podnázov témy: Vzťahy ľudského vedomia a sociálneho systému v umeleckej výpovedi

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Klaudia Kosziba, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Ján Kralovič, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Zameraním umeleckého výskumu bude prostredníctvom priestorových intervencií a zapojením autopoetických performatívnych prvkov vytvárať obrazové aj fyzické miesta sociálnej interakcie a transformácie. Priestorová neostrosť (softfocus), abstrakcia a prchavosť a ich zobrazovanie vo výskume fungujú ako nástroje, ktoré skúmajú a narúšajú overené, pevné hranice medzi subjektom a objektom, čím aktivujú vnímanie prostredia aj vlastného tela a jeho napätí, ako aj zážitkov spojených s náhodnosťou vo fyzickom svete. (N. Luhmann) Výstupom praktickej časti doktorandského umeleckého výskumu bude miestošpecifická umelecká inštalácia, ktorá integruje analógové médiá zobrazovania s performanciou a ponúka nové možnosti participácie pre diváka. Textová časť sa bude zaoberať reflexiou postupov tvorby a interpretáciou vybraných teoretických prác.

Cieľom doktorandského umeleckého výskumu je vytvoriť podmienky pre miesto špecifickú umeleckú inštaláciu, ktorá integruje analógové médiá zobrazovania s performanciou a ponúka nové možnosti participácie pre diváka. Abstrakcia (redukcia) a prchavosť (udalostná povaha vizuálnej komunikácie v sociálnom systéme) sú nástrojmi, ktoré rozrušujú očakávané formy. Umelecký výskum tak neustále generuje nové možnosti vnímania tým, že robí „viditeľným“ samotné médium (svetlo, farba, architektúra, priestor a pohyb)

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra maliarstva

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Obraz udalosti a obraz ako udalosť

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: Mgr. art. Rastislav Sedlačík, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Silvia Lacková Čúzyová, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Doktorandský výskum sa sústreďuje na širšie koncipovaný problém rukopisu a myslenia rukou (primárne) v médiu maľby a (sekundárne aj) v médiu kresby vo vzťahu k naratívne obrazu. Predmetom umeleckého výskumu sú rozhodovacie procesy a postupy pri komponovaní naratívnej maľby a/alebo kresby, teda obrazu udalosti (obrazu referujúceho k mimoobrazovým udalostiam, častokrát odovzdávaným v slovesnom médiu), tak, že sa z obrazu udalosti sa stáva obraz ako udalosť. Základná pozornosť je venovaná otázke performativity obrazu, a problémom rozvrhovania, komponovania, konfigurovania naratívneho obrazu, ktorý v procese tvorby sprístupňuje všetky mimoobrazové zložky videniu a v čisto obrazových zložkách necháva vyvstávať nevidené, či neviditeľné vzťahy a stavy.

Výskum predpokladá artikuláciu a teoreticko-praktickú reflexiu rukopisných, gestických a kognitívnych procesov, ktoré determinujú vznik naratívne orientovaného obrazového diela v médiu maľby a kresby. Očakáva sa identifikácia a analytické spracovanie rozhodovacích stratégií autora pri konštruovaní obrazu udalosti, ako aj rozpracovanie ich vzťahu k mimoobrazovým časopriestorovým a naratívnym kontextom. Autorské výstupy majú demonštrovať performatívny charakter obrazu, ktorý v procese tvorby konfiguruje a sprítomňuje nielen vizuálne reprezentovateľné, ale aj latentné či neviditeľné štruktúry významu. Súčasťou očakávaných výsledkov je vypracovanie pojmového a metodologického rámca umožňujúceho presnejšie popísať mechanizmy rozvrhovania a konfiguračnej logiky naratívneho obrazu. Výskum by mal zároveň prispieť k rozšíreniu odborného diskurzu o povahu naratívnosti v súčasnej maľbe a jej ontologicko-performatívnych aspektoch.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra maliarstva

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Mapovanie krajiny súčasnou maľbou

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: Mgr. art. Rastislav Sedlačík, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Silvia Lacková Čúzyová, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Práca sa bude venovať otázkam ako sa v súčasnosti komponuje, artikuluje a reartikuluje obraz prírodného prostredia, mestskej krajiny či novoobjavujúcich sa hybridných priestorov v presahoch či transformáciách krajinárskeho žánru. Aké nové stratégie ponúka téma krajiny pri tvorbe maliarskeho obrazu? Ako a v akom zmysle je možné v súčasnosti inovovať uvažovanie o krajinomaľbe?

Zásadnou sa stáva nielen vecná a zobrazovaná zložka obrazu, ktoré sú ovplyvňované novovznikajúcimi materiálmi a ich využitím v technologickom procese, ale aj gestická a pohybová zložka tvorby obrazu. Aktivizácia dynamického mapovania prostredia posúva možnosti krajinomaľby na jednej strane smerom k performativite a na druhej strane ku kontextuálnemu uvažovaniu o smeroch, trasách a rozlohách krajinného prostredia na základe zbierania a zaznamenávania rôznych informácií o krajine.

Umelecký výskum prinesie nové poznatky o tom, ako súčasná maľba mapuje prírodné, urbánne aj hybridné krajinné prostredia prostredníctvom inovatívnych kompozičných a výrazových postupov. Predpokladá sa formulovanie a overenie nových maliarskych stratégií, ktoré rozširujú tradičný žáner krajinomaľby o performatívne, gestické a technologicky podmienené prístupy. Výstupy výskumu budú zahŕňať sériu autorských maliarskych stratégií a experimentov, ktoré ukážu potenciál dynamického mapovania krajiny ako tvorivého nástroja. Očakáva sa tiež vytvorenie reflexívneho rámca opisujúceho nové spôsoby čítania a interpretácie krajinného obrazu v kontexte súčasných environmentálnych a kultúrnych premien. Výsledky prispedia k aktuálnemu diskurzu o transformácii krajinárskeho žánru a jeho možnostiach v dnešnej vizuálnej kultúre.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra reštaurovania

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Lak ako optická a funkčná vrstva obrazu v reštaurátorskej praxi. Materiálové, výrazové a estetické aspekty lakovania olejomalieb.

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: akad. mal. Ľuba Wehlend, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: prof. PhDr. Marián Zervan, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Lakovanie olejomalieb predstavuje v historickej aj súčasnej maliarskej a reštaurátorskej praxi významnú, no často ambivalentne vnímanú vrstvu obrazu, ktorá zásadne ovplyvňuje jeho vizuálne vyznenie, čitateľnosť povrchu a spôsob percepcie maliarskej hmoty. Lak neplní výlučne ochrannú funkciu, ale vstupuje do komplexného systému vrstiev obrazu ako aktívny optický a výrazový činiteľ, ktorého pôsobenie sa môže výrazne meniť v závislosti od jeho zloženia, spôsobu aplikácie a interakcie s maliarskou vrstvou.

Doktorandská práca sa zameria na skúmanie lakov ako integrálnej vrstvy obrazu v spektre ich funkcií – od utilitárnych a ochranných, cez estetické, až po reštaurátorské a interpretačné. Osobitná pozornosť bude venovaná materiálovým vlastnostiam lakov a ich výrazovým možnostiam v jednotlivých vrstvách obrazu, vrátane čírych a jemne pigmentovaných lakov, ako aj ich správaniu sa na homogénnych a heterogénnych povrchoch.

Výskum sa bude opierať o analýzu historického vývoja lakovania olejomalieb a o komparáciu lakovaných a nelakovaných obrazov z hľadiska optickej jednotnosti, lesku, saturácie farieb a čitateľnosti povrchovej štruktúry. V kontexte reštaurátorskej praxe bude osobitne skúmaný problém nerovnomernej lesklosti povrchu, ktorý vzniká v dôsledku rozdielnej savosti maliarskeho filmu, prítomnosti sekundárnych tmelov a retušových vrstiev a rozdielných aplikačných techník lakovania.

Experimentálna časť práce bude realizovaná na modelových vzorkách imitujúcich štruktúru historickej a reštaurovanej olejomalby. Prostredníctvom experimentálneho overovania rôznych typov lakov, ich zloženia a aplikačných postupov bude skúmaný ich vplyv na výsledné optické vlastnosti povrchu. Hodnotenie zmien bude založené na kombinácii vizuálneho posúdenia a merateľných optických a fyzikálnych parametrov, vrátane merania lesku a analýzy rozptylu svetla.

Cieľom doktorandskej práce je formulovať metodicky, materiálovo a eticky opodstatnené prístupy k lakovaniu olejomalieb, ktoré zohľadnia ochrannú funkciu laku, jeho estetické pôsobenie a reštaurátorskú interpretáciu diela, a prispieť tak k zodpovednému rozhodovaniu o miere a charaktere lakovania v súčasnej reštaurátorskej praxi.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra reštaurovania

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Lak ako optická a funkčná vrstva obrazu v reštaurátorskej praxi. Materiálové, výrazové a estetické aspekty lakovania olejomalieb.

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: akad. mal. Ľuba Wehlend, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: prof. PhDr. Marián Zervan, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Lakovanie olejomalieb predstavuje v historickej aj súčasnej maliarskej a reštaurátorskej praxi významnú, no často ambivalentne vnímanú vrstvu obrazu, ktorá zásadne ovplyvňuje jeho vizuálne vyznenie, čitateľnosť povrchu a spôsob percepcie maliarskej hmoty. Lak neplní výlučne ochrannú funkciu, ale vstupuje do komplexného systému vrstiev obrazu ako aktívny optický a výrazový činiteľ, ktorého pôsobenie sa môže výrazne meniť v závislosti od jeho zloženia, spôsobu aplikácie a interakcie s maliarskou vrstvou.

Doktorandská práca sa zameria na skúmanie lakov ako integrálnej vrstvy obrazu v spektre ich funkcií – od utilitárnych a ochranných, cez estetické, až po reštaurátorské a interpretačné. Osobitná pozornosť bude venovaná materiálovým vlastnostiam lakov a ich výrazovým možnostiam v jednotlivých vrstvách obrazu, vrátane čírych a jemne pigmentovaných lakov, ako aj ich správaniu sa na homogénnych a heterogénnych povrchoch.

Výskum sa bude opierať o analýzu historického vývoja lakovania olejomalieb a o komparáciu lakovaných a nelakovaných obrazov z hľadiska optickej jednotnosti, lesku, saturácie farieb a čitateľnosti povrchovej štruktúry. V kontexte reštaurátorskej praxe bude osobitne skúmaný problém nerovnomernej lesklosti povrchu, ktorý vzniká v dôsledku rozdielnej savosti maliarskeho filmu, prítomnosti sekundárnych tmelov a retušových vrstiev a rozdielnych aplikačných techník lakovania.

Experimentálna časť práce bude realizovaná na modelových vzorkách imitujúcich štruktúru historickej a reštaurovanej olejomalby. Prostredníctvom experimentálneho overovania rôznych typov lakov, ich zloženia a aplikačných postupov bude skúmaný ich vplyv na výsledné optické vlastnosti povrchu. Hodnotenie zmien bude založené na kombinácii vizuálneho posúdenia a merateľných optických a fyzikálnych parametrov, vrátane merania lesku a analýzy rozptylu svetla.

Cieľom doktorandskej práce je formulovať metodicky, materiálovo a eticky opodstatnené prístupy k lakovaniu olejomalieb, ktoré zohľadnia ochrannú funkciu laku, jeho estetické pôsobenie a reštaurátorskú interpretáciu diela, a prispieť tak k zodpovednému rozhodovaniu o miere a charaktere lakovania v súčasnej reštaurátorskej praxi.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra reštaurovania

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Ikony 19. stor. na Slovensku z oblasti Východného Slovenska: výskum a reštaurovanie

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Janka Blaško Križanová, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. art. Zuzana Machatová, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Dizertačná práca sa zameriava na výskum ikon 19. storočia na území Slovenska, so špecifickým dôrazom na ikonovú tvorbu východného Slovenska, ktorá predstavuje významnú, avšak doposiaľ nedostatočne systematicky spracovanú súčasť európskeho kultúrneho dedičstva. Ikony tohto obdobia vznikali v osobitnom historickom a kultúrnom prostredí formovanom prepojením byzantskej ikonopísnej tradície s lokálnymi a stredoeurópskymi umeleckými vplyvmi.

Hlavným cieľom dizertačnej práce je komplexný technologický, materiálový a umelecko-historický výskum vybraných ikon 19. storočia pochádzajúcich z oblasti východného Slovenska, so zameraním na doteraz systematicky neskúmané ikonové súbory, vrátane diel významného slovenského ikonopisca Michala Maňkoviča z obce Čabalovce. Výskum je orientovaný na aplikáciu nedeštruktívnych a neinvazívnych analytických metód umožňujúcich získavanie relevantných vedeckých dát bez narušenia materiálovej integrity skúmaných diel.

Metodologický rámec práce vychádza z interdisciplinárneho prístupu kombinujúceho historicko-umeleckú analýzu, archívny výskum, komparatívne štúdium a využitie moderných analytických metód, ako sú optická a fluorescenčná mikroskopia, ramanovská spektroskopia a ďalšie fyzikálno-chemické metódy používané pri výskume a ochrane umeleckých diel.

Dizertačný výskum je úzko prepojený s riešením bilaterálneho projektu spolupráce Slovensko – Bulharsko Moderná metodológia technologického výskumu a materiálovej analýzy ikon ako súčasti európskeho kultúrneho dedičstva, v rámci ktorého sa doktorandka aktívne podieľa ako riešiteľka projektu. Projekt vytvára priestor pre komparatívnu analýzu ikon zo Slovenska a Bulharska, identifikáciu regionálnych špecifík ikonopísnych tradícií 19. storočia a sledovanie prenosu technologických a umeleckých vplyvov v širšom európskom kontexte.

Očakávaným prínosom dizertačnej práce je rozšírenie poznatkov o ikonovej tvorbe 19. storočia na východnom Slovensku, metodologický prínos v oblasti technologického výskumu ikon a vytvorenie odborného podkladu pre reštaurátorskú prax a ochranu sakrálneho kultúrneho dedičstva. Očakávaným prínosom dizertačnej práce je rozšírenie poznatkov o ikonovej tvorbe 19. storočia na východnom Slovensku, metodologický prínos v oblasti technologického výskumu.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra reštaurovania

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Metodicky kontrolovaná digitálna akvizícia / transformácia umeleckého diela do digitálnej matrice (digitálneho modelu / obrazu nesúceho materiálové dáta). Prevod fyzického artefaktu do dátovej štruktúry s garantovanou reprodukovateľnosťou kolorantov.

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: prof. akad. mal. Boris Kvasnica

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Ing. Lukáš Gál, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Téma v sebe zahŕňa reštaurátorský výskum, digitálnu akvizíciu, transformáciu umeleckého diela do digitálnej matrice za konštantných ateliérových podmienok. Spektrometrickú profiláciu farieb, papiera, tlačových farieb. Know How celého procesu s vyústením v rôznych materiáloch.

Výstupom výskumu bude reverzibilná, koordinovaná intervencia do umeleckého diela.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra reštaurovania

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Modifikácia a metodika čistenia textilu pre ateliér reštaurovania textilu

Podnázov témy: Čistenie textilu metódou íl - celulózová membrána

Školiteľ/-ka: prof. Mgr. art. Sylvia Birkušová

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Eva Hasalová, PhD., Mgr. art. Zuzana Machatová, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Práca sa primárne zameriava na metódu čistenia s využitím zeolitov a membrán, ako aj na skúmanie využiteľnosti ílov rôzneho druhu a kvality (kozmetickej, technickej, akvaristickej a chovateľskej). Pozornosť je venovaná možnostiam viacnásobného použitia týchto materiálov a modifikáciám uvedenej metódy. Súčasne sa hodnotia ich čistiace schopnosti a vplyv na ošetrované vzorky textilných materiálov.

Druhá časť práce sa zaoberá konvenčnejšími postupmi čistenia, ako sú čistenie vodou s prídavkom detergentu, čistenie pomocou perlózy, organických rozpúšťadiel a kyselín, ako aj zvláčňovanie textílií glycerínom. Táto časť je spracovaná do podoby funkčnej metodiky určenej pre ateliér reštaurovania textilu.

Z hľadiska teórie reštaurovania by bolo cieľom práce zhodnotiť a aktualizovať koncept reverzibility v reštaurovaní textilných materiálov v kontexte čistenia a stabilizácie, a to vo svetle meniacich sa kurátorských koncepcií a transformujúcich sa postojov k vrstvám depozitu na objektoch materiálnej kultúry.

Cieľom je komplexné preskúmanie metód čistenia historického textilu s využitím sorpčných materiálov, konkrétne zeolitov a ílov rôzneho druhu a kvality, v kombinácii s membránovými technológiami. Smeruje k definovaniu funkčnej metodiky, ktorá umožní nielen efektívne čistenie, ale aj minimalizáciu negatívnych vplyvov na integritu textilných vlákien.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra textilnej tvorby

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Material-Driven Approaches in Textiles: Circularity, Processuality and Relationality as Design Strategies

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Zuzana Šebeková, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. art. Ingrid Ondrejičková Soboslayová, ArtD.

Jazyk: EN

Anotácia v primárnom jazyku:

This project focuses on material-driven approaches in textile design, in which material is understood as a non-static, active agent within the design process. Its properties, modulated through production and processing techniques, and its possibilities and limitations (affordances) shape the design concept, manufacturing process and resulting use of textiles.

The research examines how material processuality, availability and the temporality of local production practices—including iterative craft-based and small-scale processes—affect design thinking, modes of designing, and the relationship between material, maker and user, including the ways textiles are perceived and used. The project is grounded in working with locally available materials that are often marginalized or regarded as waste, exploring their meaningful transformation and reintegration into design and production practices.

The aim of the project is to develop research-oriented methodologies of textile design, in which innovation is understood as a shift in the approach to material and process, and where materiality, temporality and relationality function as key design strategies in contemporary practice.

The project is conceived as artistic and design research conducted through practice, experimentation and critical reflection, engaging with perspectives from material-driven design, user experience, and material experience research (e.g., Valentina Rognoli; Elvin Karana), and is situated within the framework of the project KEGA 008VŠVU-4/2025 New Materiality in Design.

The aim of the dissertation is to explore, through artistic/design research, material-driven approaches in textile design, focusing on materiality, processuality and relationality as design strategies in the context of circularity and local production practices. The research will be conducted through experimental practice and critical reflection while working with locally available or marginalized materials and their transformation within craft-based and small-scale production processes. The expected outcomes include the development of a research-oriented methodology for textile design accompanied by a body of artistic/design realizations presented at national and international conferences, symposia and exhibitions (e.g., design weeks), as well as publication outputs in the form of conference abstracts or contributions to conference proceedings.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra textilnej tvorby

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Collaborative and Systemic Models of Circular Design: Transforming Clothing Practices through Material, Relationships, and Context

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Zuzana Šebeková, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: M.A. Jozef Eduard Masarik, ArtD.

Jazyk: EN

Anotácia v primárnom jazyku:

This project explores collaborative and systemic models of clothing design (or clothing culture), where garments are not understood as isolated static products but as processes shaped by relationships between designers, materials, makers, users and communities.

The research examines how textile waste, deadstock and other constrained material resources can initiate new material and production practices that challenge conventional manufacturing models. Emphasis is placed on collaboration, participation and open-ended modes of making, through which not only production processes but also the meaning, use and lifespan of garments are transformed.

The aim of the project is to develop theoretical-methodological frameworks and practical experiments that reflect circularity, social relations and value-based dimensions of working with textiles and clothing in the context of contemporary cultural, ecological and systemic challenges, engaging with perspectives from social and relational design (e.g., Ezio Manzini; Otto von Busch; Kate Fletcher).

The project is conceived as artistic research carried out through collaborative practice, situated experimentation and critical reflection on clothing systems.

The aim of the dissertation is to explore, through artistic/design research, the possibilities of collaborative and participatory creation, transformation, and use of garments and textiles in the context of circular design and sustainable approaches in fashion and textile design. The research will combine theoretical reflection with experimental practice-based design methodologies focused on collaboration between designers, users, and communities. The expected outcomes include the development of a model or methodology of collaborative circular practice, accompanied by a body of artistic/design realizations presented at national and international conferences, symposia, and exhibitions (e.g., design weeks), as well as publication outputs in the form of conference abstracts or contributions to conference proceedings.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra textilnej tvorby

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Collaborative and Systemic Models of Circular Design: Transforming Clothing Practices through Material, Relationships, and Context

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Zuzana Šebeková, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: M.A. Jozef Eduard Masarik, ArtD.

Jazyk: EN

Anotácia v primárnom jazyku:

This project explores collaborative and systemic models of clothing design (or clothing culture), where garments are not understood as isolated static products but as processes shaped by relationships between edsigners, materials, makers, users and communities.

The research examines how textile waste, deadstock and other constrained material resources can initiate new material and production practices that challenge conventional manufacturing models. Emphasis is placed on collaboration, participation and open-ended modes of making, through which not only production processes but also the meaning, use and lifespan of garments are transformed.

The aim of the project is to develop theoretical-methodological frameworks and practical experiments that reflect circularity, social relations and value-based dimensions of working with textiles and clothing in the context of contemporary cultural, ecological and systemic challenges, engaging with perspectives from social and relational design (e.g., Ezio Manzini; Otto von Busch; Kate Fletcher).

The project is conceived as artistic research carried out through collaborative practice, situated experimentation and critical reflection on clothing systems.

The aim of the dissertation is to explore, through artistic/design research, the possibilities of collaborative and participatory creation, transformation, and use of garments and textiles in the context of circular design and sustainable approaches in fashion and textile design. The research will combine theoretical reflection with experimental practice-based design methodologies focused on collaboration between designers, users, and communities. The expected outcomes include the development of a model or methodology of collaborative circular practice, accompanied by a body of artistic/design realizations presented at national and international conferences, symposia, and exhibitions (e.g., design weeks), as well as publication outputs in the form of conference abstracts or contributions to conference proceedings.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra textilnej tvorby

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Material-Driven Approaches in Textiles: Circularity, Processuality and Relationality as Design Strategies

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Zuzana Šebeková, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. art. Ingrid Ondrejšková Soboslayová, ArtD.

Jazyk: EN

Anotácia v primárnom jazyku:

This project focuses on material-driven approaches in textile design, in which material is understood in a non-static way—as an active agent within the design process. Its properties, modulated through production and processing techniques, and its possibilities and limitations (affordances) shape the design concept, the manufacturing process, and the resulting use of textiles.

The research examines how material processuality, availability, and the temporality of local production practices—including iterative craft-based and small-scale manufacturing processes—affect design thinking, modes of designing, and the relationship between material, maker and user, including the ways textiles are perceived and used. The research is grounded in working with locally available materials that are often marginalized or regarded as waste within contemporary production systems, and explores possibilities for their meaningful transformation and reintegration into design and production practices.

The aim of the project is to develop research-oriented methodologies of textile design, in which innovation is understood as a shift in the approach to material and process, and where materiality, temporality and relationality function as fully-fledged design strategies in contemporary practice.

The project is conceived as artistic and design research conducted through practice, experimentation, and critical reflection, engaging with perspectives from material-driven design, user experience, and material experience research (e.g., Valentina Rognoli; Elvin Karana), and is situated within the framework of the project KEGA 008VŠVU-4/2025 New Materiality in Design.

The aim of the dissertation is to explore, through artistic/design research, material-driven approaches in textile design, focusing on materiality, processuality and relationality as design strategies in the context of circularity and local production practices. The research will be conducted through experimental practice and critical reflection while working with locally available or marginalized materials and their transformation within craft-based and small-scale production processes. The expected outcomes include the development of a research-oriented methodology for textile design accompanied by a body of artistic/design realizations presented at national and international conferences, symposia and exhibitions (e.g., design weeks), as well as publication outputs in the form of conference abstracts or contributions to conference proceedings.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra textilnej tvorby

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Digitálne nástroje ako katalyzátor dizajnerskeho rukopisu v hybridnej odevnej tvorbe

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: prof. akad. mal. Júlia Sabová

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. art. Žofia Babčanová, ArtD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Táto dizertačná práca sa má zameriavať na digitálnu časť hybridnej odevnej tvorby a skúmať, ako môžu digitálne algoritmy a dizajnerské nástroje aj s prípadným využitím AI podporiť, rozvíjať a artikulovať autorský rukopis v kolaboratívnom prostredí.

Výskum sa sústreďuje na digitálne konštrukčné a návrhové nástroje (3D modelovanie, digitálne strihy, simulácie, algoritmické a generatívne postupy). Skúma vplyv digitalizácie na estetiku, proces a význam odevu pri možnosti zachovania individuality, autorského rukopisu v technologicky sprostredkovanom procese.

Cieľom je vytvoriť kritický teoreticko-praktický model, ktorý definuje digitálne nástroje nie ako neutralizujúci faktor, ale ako aktívne médium autorskej výpovede a globálnej dizajnerskej identity. Definovať metodológiu digitálnej tvorby, ktorá je kompatibilná s analógovým, remeselným prístupom a analyzovať vzťahy medzi algoritmom, kreatívnou kontrolou a dizajnerskou originalitou.

Výskum by mal byť napojený na synergickú spoluprácu dizajnersko-výskumnického tímu (alebo dvojice) doktorandstva a mal by byť spoločným skúmaním digitálno-analógovo-remeselných vizionárskych prístupov k dizajnerskemu rukopisu v hybridnej odevnej tvorbe.

Zároveň takáto platforma kolaboratívneho dizajnerskeho výskumu iniciuje intenzívnejšiu kritickú reflexiu úlohy dizajnerstva v súčasnom globálnom kontexte.

Cieľom dizertačnej práce je skúmať digitálne návrhové technológie ako aktívne médium autorskej výpovede a inovatívny nástroj hybridnej odevnej tvorby, pričom sa bude analyzovať ich vplyv na formovanie dizajnerskeho rukopisu a estetiku súčasnej módy. Výstupom bude teoreticko-praktický model digitálno-analógovej metodológie, autorská hybridná kolekcia a odborné publikovanie výsledkov výskumu, prezentovaná formou výstavy alebo módnej prezentácie. Súčasťou práce bude kritická reflexia úlohy digitálnych technológií v globálnom dizajnerskom kontexte a návrh aplikovateľného metodologického rámca pre dizajnersku prax.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra textilnej tvorby

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Digitálne nástroje ako katalyzátor dizajnerskeho rukopisu v hybridnej odevnej tvorbe

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: prof. akad. mal. Júlia Sabová

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. art. Žofia Babčanová, ArtD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Táto dizertačná práca sa má zameriavať na digitálnu časť hybridnej odevnej tvorby a skúmať, ako môžu digitálne algoritmy a dizajnerské nástroje aj s prípadným využitím AI podporiť, rozvíjať a artikulovať autorský rukopis v kolaboratívnom prostredí.

Výskum sa sústreďuje na digitálne konštrukčné a návrhové nástroje (3D modelovanie, digitálne strihy, simulácie, algoritmické a generatívne postupy). Skúma vplyv digitalizácie na estetiku, proces a význam odevu pri možnosti zachovania individuality, autorského rukopisu v technologicky sprostredkovanom procese.

Cieľom je vytvoriť kritický teoreticko-praktický model, ktorý definuje digitálne nástroje nie ako neutralizujúci faktor, ale ako aktívne médium autorskej výpovede a globálnej dizajnerskej identity. Definovať metodológiu digitálnej tvorby, ktorá je kompatibilná s analógovým, remeselným prístupom a analyzovať vzťahy medzi algoritmom, kreatívnou kontrolou a dizajnerskou originalitou.

Výskum by mal byť napojený na synergickú spoluprácu dizajnersko-výskumnického tímu (alebo dvojice) doktorandstva a mal by byť spoločným skúmaním digitálno-analógovo-remeselných vizionárskych prístupov k dizajnerskemu rukopisu v hybridnej odevnej tvorbe.

Zároveň takáto platforma kolaboratívneho dizajnerskeho výskumu iniciuje intenzívnejšiu kritickú reflexiu úlohy dizajnerstva v súčasnom globálnom kontexte.

Cieľom dizertačnej práce je skúmať digitálne návrhové technológie ako aktívne médium autorskej výpovede a inovatívny nástroj hybridnej odevnej tvorby, pričom sa bude analyzovať ich vplyv na formovanie dizajnerskeho rukopisu a estetiku súčasnej módy. Výstupom bude teoreticko-praktický model digitálno-analógovej metodológie, autorská hybridná kolekcia a odborné publikovanie výsledkov výskumu, prezentovaná formou výstavy alebo módnej prezentácie. Súčasťou práce bude kritická reflexia úlohy digitálnych technológií v globálnom dizajnerskom kontexte a návrh aplikovateľného metodologického rámca pre dizajnersku prax.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra textilnej tvorby

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Experimentálne analógové a remeselné postupy pri formovaní dizajnerskeho rukopisu v hybridnej odevnej tvorbe

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: prof. akad. mal. Júlia Sabová

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: M.A. Jozef Eduard Masarik, ArtD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Táto dizertačná práca sa má zameriavať na analógovú, materiálovú a remeselnú časť hybridnej odevnej tvorby. Skúma, ako môže fyzická práca s materiálom, tradičné aj experimentálne remeselné techniky a lokálne výrobné postupy prispievať k technickej inovatívnosti v súčasnom odevnom dizajne, identifikovať možnosti technickej inovatívnosti vychádzajúcej z manuálneho a materiálového výskumu. Pôjde o prepojenie remesla s inováciou a súčasným dizajnovým myslením, balansovanie medzi lokálnou tradíciou a globalizovanou realitou. Cieľom je identifikovať možnosti technickej inovatívnosti vychádzajúcej z manuálneho a materiálového výskumu a formovať platformu, ktorá využíva remeslo ako progresívny nástroj kritickej redefinície úlohy odevného dizajnéra v 21. storočí.

Výskum by mal byť napojený na synergickú spoluprácu dizajnersko-výskumnického tímu (alebo dvojice) doktorandstva. Synergická spolupráca by mala kolaborovať a skúmať digitálno-analógovo-remeselné vizionárske prístupy dizajnerskeho rukopisu v hybridnej odevnej tvorbe.

Zároveň takáto platforma kolaboratívneho dizajnerskeho výskumu iniciuje intenzívnejšiu kritickú reflexiu úlohy dizajnerstva v súčasnom globálnom kontexte.

Cieľom dizertačnej práce je skúmať experimentálne remeselné a materiálové postupy ako zdroj inovácií v hybridnej odevnej tvorbe a ich príspevok k formovaniu dizajnerskeho rukopisu a kultúrnej ukotvenej estetiky. Výstupom bude autorská kolekcia založená na materiálovom výskume a remeselnej experimentácii, metodologický rámec hybridnej tvorby a odborné publikovanie výsledkov výskumu, prezentovaná formou výstavy alebo módnej prezentácie. Výskum zároveň prispeje k redefinícii vzťahu medzi tradičnými technikami a inovatívnym dizajnerským myslením v globálnom kontexte.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra textilnej tvorby

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Experimentálne analógové a remeselné postupy pri formovaní dizajnerskeho rukopisu v hybridnej odevnej tvorbe

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: prof. akad. mal. Júlia Sabová

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: M.A. Jozef Eduard Masarik, ArtD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Táto dizertačná práca sa má zameriavať na analógovú, materiálovú a remeselnú časť hybridnej odevnej tvorby. Skúma, ako môže fyzická práca s materiálom, tradičné aj experimentálne remeselné techniky a lokálne výrobné postupy prispievať k technickej inovatívnosti v súčasnom odevnom dizajne, identifikovať možnosti technickej inovatívnosti vychádzajúcej z manuálneho a materiálového výskumu. Pôjde o prepojenie remesla s inováciou a súčasným dizajnovým myslením, balansovanie medzi lokálnou tradíciou a globalizovanou realitou. Cieľom je identifikovať možnosti technickej inovatívnosti vychádzajúcej z manuálneho a materiálového výskumu a formovať platformu, ktorá využíva remeslo ako progresívny nástroj kritickej redefinície úlohy odevného dizajnéra v 21. storočí.

Výskum by mal byť napojený na synergickú spoluprácu dizajnersko-výskumnického tímu (alebo dvojice) doktorandstva. Synergická spolupráca by mala kolaborovať a skúmať digitálno-analógovo-remeselné vizionárske prístupy dizajnerskeho rukopisu v hybridnej odevnej tvorbe.

Zároveň takáto platforma kolaboratívneho dizajnerskeho výskumu iniciuje intenzívnejšiu kritickú reflexiu úlohy dizajnerstva v súčasnom globálnom kontexte.

Cieľom dizertačnej práce je skúmať experimentálne remeselné a materiálové postupy ako zdroj inovácií v hybridnej odevnej tvorbe a ich príspevok k formovaniu dizajnerskeho rukopisu a kultúrnej ukotvenej estetiky. Výstupom bude autorská kolekcia založená na materiálovom výskume a remeselnej experimentácii, metodologický rámec hybridnej tvorby a odborné publikovanie výsledkov výskumu, prezentovaná formou výstavy alebo módnej prezentácie. Výskum zároveň prispeje k redefinícii vzťahu medzi tradičnými technikami a inovatívnym dizajnerským myslením v globálnom kontexte.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra užitočného umenia

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

MEDIALITA VECÍ: VZŤAHY MEDZI ÚŽITKOVOU A ESTETICKOU FUNKCIOU

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Pavol Macho, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Ján Kralovič, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Väčšina produktov, ktoré vytvára človek, plní konkrétnu, praktickú funkciu. Tejto dominantnej funkcii sú podriadené iné funkcie. Zmenou spoločensko-kultúrneho kontextu sa môže stať, že niektoré veci prestanú plniť praktické účely. Vtedy stratenú dominantnú funkciu môže nahradiť estetická funkcia, ktorá spôsobí, že do centra záujmu sa dostanú iné aspekty vecí.

Umelecko-vedecký výskum modalít „paradigm shift“ sa zameriava napríklad na zmyslovo-estetické kvality, na schopnosť vytvárať jedinečnú atmosféru, na ozvlášťňovanie životného prostredia alebo na spôsob, ako iniciovať tvorbu naratívov. Veci, predmety dokážu nielen asistovať, pomáhať a uľahčovať činnosti a ľudskú prácu ale aj reprezentovať kvality, ktoré sú nositeľom estetickej funkcie. Tá je spoluurčujúcim činiteľom vzťahu ľudského jednania voči realite.

Výstupy praktickej časti pracujú s vizualitou užitočných artefaktov, situácií alebo postupov, ktoré za určitých okolností dokážu plniť ako dominantnú praktickú, tak aj dominantnú estetickú funkciu. Patria medzi ne aj objekty, ktoré užitočnosť pripomínajú, ale slúžia dominantnejšej estetickej funkcii alebo s ňou polemizujú.

Cieľom výskumu sú objekty, ktoré pracujú s vizualitou užitočných artefaktov a za určitých okolností, situácií a postupov dokážu plniť ako dominantnú praktickú, tak aj dominantnú estetickú funkciu.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra užitočného umenia

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

MEDIALITA VECÍ: VZŤAHY MEDZI ÚŽITKOVOU A ESTETICKOU FUNKCIOU

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Pavol Macho, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Ján Kralovič, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Väčšina produktov, ktoré vytvára človek, plní konkrétnu, praktickú funkciu. Tejto dominantnej funkcii sú podriadené iné funkcie. Zmenou spoločensko-kultúrneho kontextu sa môže stať, že niektoré veci prestanú plniť praktické účely. Vtedy stratenú dominantnú funkciu môže nahradiť estetická funkcia, ktorá spôsobí, že do centra záujmu sa dostanú iné aspekty vecí.

Umelecko-vedecký výskum modalít „paradigm shift“ sa zameriava napríklad na zmyslovo-estetické kvality, na schopnosť vytvárať jedinečnú atmosféru, na ozvlášťňovanie životného prostredia alebo na spôsob, ako iniciovať tvorbu naratívov. Veci, predmety dokážu nielen asistovať, pomáhať a uľahčovať činnosti a ľudskú prácu ale aj reprezentovať kvality, ktoré sú nositeľom estetickej funkcie. Tá je spoluurčujúcim činiteľom vzťahu ľudského jednania voči realite.

Výstupy praktickej časti pracujú s vizualitou užitočných artefaktov, situácií alebo postupov, ktoré za určitých okolností dokážu plniť ako dominantnú praktickú, tak aj dominantnú estetickú funkciu. Patria medzi ne aj objekty, ktoré užitočnosť pripomínajú, ale slúžia dominantnejšej estetickej funkcii alebo s ňou polemizujú.

Cieľom výskumu sú objekty, ktoré pracujú s vizualitou užitočných artefaktov a za určitých okolností, situácií a postupov dokážu plniť ako dominantnú praktickú, tak aj dominantnú estetickú funkciu.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra užitočného umenia

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Obraz na skle v intermediálnom kontexte.

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Pavol Macho, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: prof. PhDr. Peter Michalovič, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Projekt je zameraný na umelecký výskum tvorenia obrazu na skle, na možnosti generovania témy obrazu prostredníctvom experimentálnych sklárskych technológií a transformácií rôznych umeleckých postupov viazaných na iné médiá.

Technologicko remeselný presah výstupov a glitchov zasahuje do kompozičného usporiadania a významovej výstavby obrazových situácií aj za predpokladu technologickej nedokonalosti, kedy presah a narušenie osvedčených postupov klasifikujeme ako zmenu overeného kódu za účelom vzniku nových syntaktických, sémantických a pragmatických možností tvorby obrazu.

Výstupom výskumu predpokladáme technologicko remeselný presah obrazových situácií v priestore, ich kompozičné usporiadanie a významová výstavba za účelom vzniku nových syntaktických, sémantických a pragmatických možností tvorby obrazu.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra užitočného umenia

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Obraz na skle v intermediálnom kontexte.

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Pavol Macho, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: prof. PhDr. Peter Michalovič, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Projekt je zameraný na umelecký výskum tvorenia obrazu na skle, na možnosti generovania témy obrazu prostredníctvom experimentálnych sklárskych technológií a transformácií rôznych umeleckých postupov viazaných na iné médiá.

Technologicko remeselný presah výstupov a glitchov zasahuje do kompozičného usporiadania a významovej výstavby obrazových situácií aj za predpokladu technologickej nedokonalosti, kedy presah a narušenie osvedčených postupov klasifikujeme ako zmenu overeného kódu za účelom vzniku nových syntaktických, sémantických a pragmatických možností tvorby obrazu.

Výstupom výskumu predpokladáme technologicko remeselný presah obrazových situácií v priestore, ich kompozičné usporiadanie a významová výstavba za účelom vzniku nových syntaktických, sémantických a pragmatických možností tvorby obrazu.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra užitočného umenia

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Šperk a performativita

Podnázov témy: Rituál, telo a kolektívna pamäť v súčasnom umení

Školiteľ/-ka: Mgr. art. Kristýna Španihelová, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Nad'a Kančevová, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Doktorandská téma sa zameriava na šperk ako performatívne médium, ktoré sprostredkúva a aktivuje individuálnu aj kolektívnu skúsenosť v kontexte súčasného umenia. Šperk je chápaný nielen ako objekt, ale ako proces a situácia vznikajúca vo vzťahu k telu, rituálu a pamäti. Výskum skúma, ako sa tieto roviny premietajú do materiálnej a performatívnej podoby šperku prostredníctvom nosenia, akcie a interakcie. Projekt prepája materiálový experiment, performatívny prístup a teoretickú reflexiu.

Cieľom doktorandského výskumu je preskúmať šperk ako performatívne médium, ktoré aktivuje vzťah medzi telom, rituálom a individuálnou i kolektívnou pamäťou v kontexte súčasného umenia. Výskum sa zameriava na šperk ako proces a situáciu vznikajúcu prostredníctvom nosenia, akcie a interakcie, nie iba ako autonómny objekt. Projekt prepája materiálový experiment, performatívnu prax a teoretickú reflexiu s cieľom definovať nové možnosti chápania šperku v súčasnom umeleckom diskurze.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra užitočného umenia

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Šperk a performativita

Podnázov témy: Rituál, telo a kolektívna pamäť v súčasnom umení

Školiteľ/-ka: Mgr. art. Kristýna Španihelová, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Nad'a Kančevová, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Doktorandská téma sa zameriava na šperk ako performatívne médium, ktoré sprostredkúva a aktivuje individuálnu aj kolektívnu skúsenosť v kontexte súčasného umenia. Šperk je chápaný nielen ako objekt, ale ako proces a situácia vznikajúca vo vzťahu k telu, rituálu a pamäti. Výskum skúma, ako sa tieto roviny premietajú do materiálnej a performatívnej podoby šperku prostredníctvom nosenia, akcie a interakcie. Projekt prepája materiálový experiment, performatívny prístup a teoretickú reflexiu.

Cieľom doktorandského výskumu je preskúmať šperk ako performatívne médium, ktoré aktivuje vzťah medzi telom, rituálom a individuálnou i kolektívnou pamäťou v kontexte súčasného umenia. Výskum sa zameriava na šperk ako proces a situáciu vznikajúcu prostredníctvom nosenia, akcie a interakcie, nie iba ako autonómny objekt. Projekt prepája materiálový experiment, performatívnu prax a teoretickú reflexiu s cieľom definovať nové možnosti chápania šperku v súčasnom umeleckom diskurze.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra užitočného umenia

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Šperk ako objekt

Podnázov témy: **materiálové a technologické postupy ako nositelia významu**

Školiteľ/-ka: Mgr. art. Kristýna Španihelová, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Nad'a Kančevová, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Doktorandská téma sa zameriava na šperk ako autonómny objekt, v ktorom sa materiálové vlastnosti a technologické postupy stávajú nositeľmi významu. Výskum skúma súčasný autorský šperk ako médium, kde forma, štruktúra a povrch vznikajú v priamej väzbe na materiál a technologický proces. Materiál je chápaný ako aktívny činiteľ formujúci výsledný objekt prostredníctvom svojich možností, limitov a premien. Projekt je založený na materiálovom a technologickom experimente a analytickej reflexii vzťahu medzi procesom, objektom a vznikajúcim artefaktom.

Cieľom doktorandského výskumu je analyzovať šperk ako autonómny objekt, v ktorom sa materiál a technologický proces stávajú primárnymi nositeľmi významu. Výskum sa zameriava na vzťah medzi formou, štruktúrou a povrchom v priamej väzbe na vlastnosti a limity použitého materiálu. Projekt prostredníctvom materiálového a technologického experimentu a teoretickej reflexie skúma prepojenie medzi procesom vzniku a výsledným artefaktom.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra užitočného umenia

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Šperk ako objekt

Podnázov témy: **materiálové a technologické postupy ako nositelia významu**

Školiteľ/-ka: Mgr. art. Kristýna Španihelová, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Nad'a Kančevová, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Doktorandská téma sa zameriava na šperk ako autonómny objekt, v ktorom sa materiálové vlastnosti a technologické postupy stávajú nositeľmi významu. Výskum skúma súčasný autorský šperk ako médium, kde forma, štruktúra a povrch vznikajú v priamej väzbe na materiál a technologický proces. Materiál je chápaný ako aktívny činiteľ formujúci výsledný objekt prostredníctvom svojich možností, limitov a premien. Projekt je založený na materiálovom a technologickom experimente a analytickej reflexii vzťahu medzi procesom, objektom a vznikajúcim artefaktom.

Cieľom doktorandského výskumu je analyzovať šperk ako autonómny objekt, v ktorom sa materiál a technologický proces stávajú primárnymi nositeľmi významu. Výskum sa zameriava na vzťah medzi formou, štruktúrou a povrchom v priamej väzbe na vlastnosti a limity použitého materiálu. Projekt prostredníctvom materiálového a technologického experimentu a teoretickej reflexie skúma prepojenie medzi procesom vzniku a výsledným artefaktom.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra vizuálnej komunikácie

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Tvorba kolektívnej inteligencie

Podnázov témy: Interdisciplinárna spolupráca a spolu-tvorba človeka a umelej inteligencie v navrhovaní dizajnu

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Juraj Blaško, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka:

M.A. Jozef Eduard Masarik, ArtD., Mgr. arch. Kristína Gumulák Rypáková, ArtD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Umelá inteligencia (AI) revolučne formuje kreatívne disciplíny, najmä dizajn, tým, že redefinuje metódy navrhovania, výpočtové pracovné postupy a pojem autorstva. Táto doktorandská práca preskúma AI nielen ako nástroj, ale aj ako aktívneho agenta kolektívnej inteligencie, ktorý zvyšuje ľudskú kreativitu, intuíciu a rozhodovanie. Skúmaním spolupráce medzi človekom a AI sa výskum bude zaoberať tým, ako generatívne algoritmy a systémy strojového učenia vstupujú do navrhovacieho procesu – od konceptualizácie až po prototypovanie a reprezentáciu.

Výskum sa pokúsi vymedziť AI ako podporovateľa interdisciplinárnej spolupráce, čerpajúc z oblastí, ako sú výpočtový dizajn, kognitívna veda a interakcia človeka s počítačom. Prostredníctvom experimentálnych prístupov sa bude snažiť vytvoriť rámce na integráciu AI do dizajnerských pracovných postupov, ktoré podporujú spoločnú kreativitu namiesto automatizácie. Týmto spôsobom výskum spochybňuje tradičné paradigmy navrhovania, autorstva a reprezentácie v dizajne, pričom sa bude venovať teóriám post-digitálneho dizajnu a parametrického myslenia.

Postavením AI ako spoločne sa formujúcej kolektívnej inteligencie namiesto pasívneho nástroja, výskum redefinuje úlohu AI v navrhovaní a pokúsi sa ju etablovať ako aktívnu silu formujúcu dizajnersku prax.

Cieľom dizertačnej práce je preskúmať úlohu umelej inteligencie ako aktívneho partnera v procese navrhovania dizajnu a identifikovať nové formy kolektívnej inteligencie vznikajúce v spolupráci človeka a AI. Výskum sa zameria na experimentálny vývoj a testovanie dizajnerských pracovných postupov, ktoré integrujú generatívne algoritmy a systémy strojového učenia do jednotlivých fáz tvorivého procesu. Ambíciou práce je formulovať metodologický rámec human–AI co-creation, ktorý prispeje k rozvoju súčasnej dizajnerskej praxe a k novému chápaniu kreativity, autorstva a interdisciplinárnej spolupráce v dizajne.

Výstupom dizertačnej práce bude teoreticko-metodologický model integrácie umelej inteligencie do dizajnerskeho procesu ako formy kolektívnej inteligencie. Súčasťou výstupov bude séria experimentálnych dizajnerských projektov a prototypov demonštrujúcich rôzne scenáre spolu-tvorby človeka a AI, doplnená o kritickú reflexiu ich významu pre transformáciu dizajnerských pracovných postupov a prístupov k tvorbe.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra vizuálnej komunikácie

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Tvorba kolektívnej inteligencie

Podnázov témy: Interdisciplinárna spolupráca a spolu-tvorba človeka a umelej inteligencie v navrhovaní dizajnu

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Juraj Blaško, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka:

M.A. Jozef Eduard Masarik, ArtD., Mgr. arch. Kristína Gumulák Rypáková, ArtD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Umelá inteligencia (AI) revolučne formuje kreatívne disciplíny, najmä dizajn, tým, že redefinuje metódy navrhovania, výpočtové pracovné postupy a pojem autorstva. Táto doktorandská práca preskúma AI nielen ako nástroj, ale aj ako aktívneho agenta kolektívnej inteligencie, ktorý zvyšuje ľudskú kreativitu, intuíciu a rozhodovanie. Skúmaním spolupráce medzi človekom a AI sa výskum bude zaoberať tým, ako generatívne algoritmy a systémy strojového učenia vstupujú do navrhovacieho procesu – od konceptualizácie až po prototypovanie a reprezentáciu.

Výskum sa pokúsi vymedziť AI ako podporovateľa interdisciplinárnej spolupráce, čerpajúc z oblastí, ako sú výpočtový dizajn, kognitívna veda a interakcia človeka s počítačom. Prostredníctvom experimentálnych prístupov sa bude snažiť vytvoriť rámce na integráciu AI do dizajnerských pracovných postupov, ktoré podporujú spoločnú kreativitu namiesto automatizácie. Týmto spôsobom výskum spochybňuje tradičné paradigmy navrhovania, autorstva a reprezentácie v dizajne, pričom sa bude venovať teóriám post-digitálneho dizajnu a parametrického myslenia.

Postavením AI ako spoločne sa formujúcej kolektívnej inteligencie namiesto pasívneho nástroja, výskum redefinuje úlohu AI v navrhovaní a pokúsi sa ju etablovať ako aktívnu silu formujúcu dizajnersku prax.

Cieľom dizertačnej práce je preskúmať úlohu umelej inteligencie ako aktívneho partnera v procese navrhovania dizajnu a identifikovať nové formy kolektívnej inteligencie vznikajúce v spolupráci človeka a AI. Výskum sa zameria na experimentálny vývoj a testovanie dizajnerských pracovných postupov, ktoré integrujú generatívne algoritmy a systémy strojového učenia do jednotlivých fáz tvorivého procesu. Ambíciou práce je formulovať metodologický rámec human–AI co-creation, ktorý prispeje k rozvoju súčasnej dizajnerskej praxe a k novému chápaniu kreativity, autorstva a interdisciplinárnej spolupráce v dizajne.

Výstupom dizertačnej práce bude teoreticko-metodologický model integrácie umelej inteligencie do dizajnerskeho procesu ako formy kolektívnej inteligencie. Súčasťou výstupov bude séria experimentálnych dizajnerských projektov a prototypov demonštrujúcich rôzne scenáre spolu-tvorby človeka a AI, doplnená o kritickú reflexiu ich významu pre transformáciu dizajnerských pracovných postupov a prístupov k tvorbe.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra vizuálnej komunikácie

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Dizajnérske zadanie (brief) ako komunikačný nástroj navrhovania

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Michal Tornyai, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka:

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Téma skúma dizajnérske zadanie (brief) ako kľúčový moment v procese dizajnu vizuálnej komunikácie. Zadanie nie je neutrálny dokument (administratíva alebo inštrukcia), ale autorský komunikačný akt rámcovania: určuje, čo sa stane problémom (predmetom komunikácie), pre koho je komunikácia určená, aké hodnoty a obmedzenia sú dôležité, ako sa posudzuje kvalita a aké dôsledky sa považujú za prijateľné. V tomto zmysle je zadanie súčasťou tvorivého procesu ako metóda formovania priestoru možností ešte predtým, než sa začne vytvárať konkrétna forma.

Centrálnou vrstvou výskumu je participatívny dizajn a spolupráca. Zadanie je vnímané ako vyjednávaný dizajnerský dokument a nástroj vizuálnej komunikácie, ktorým sa rozdeľuje autorstvo aj rozhodovacia právomoc medzi zúčastnené strany; môže mať rôzne formy (od textu a vizuálne štruktúrovaného dokumentu až po digitálne rozhranie) a súčasťou projektu môže byť aj súbor autorských metód na jeho participatívne budovanie. Skúmajú sa typológie zadaní v profesionálnych, inštitucionálnych a vzdelávacích kontextoch, ich implicitné pravidlá, mocenské nastavenia a etické dôsledky, ako aj to, ako možno zadania navrhovať tak, aby podporovali zdieľané porozumenie, zodpovednosť a reflexiu bez redukcie komplexnosti, umožňovali autonómnú autorskú prax a aby ich komplexnosť primerane rástla s kompetenciami autora a konkrétnym kontextom realizácie.

Metodologicky je projekt postavený na umeleckom výskume prostredníctvom research-through-design: iteratívneho cyklu navrhovania, realizácie, testovania, reflexie a redizajnu v situovanej praxi. Integrovanou súčasťou výskumu je kontextualizácia, detailný záznam a interpretácia jednotlivých fáz procesu (ako aj celku) tak, aby bolo zrejmé, aké poznanie vzniklo priamo z dizajnerskeho konania a jeho účinkov; písomná časť práce túto dokumentáciu a interpretáciu systematicky spracuje.

Výsledkom doktorandského projektu je autorské dielo vizuálnej komunikácie, ktoré môže vyústiť do škály navzájom prepojených výstupov: od série navrhnutých a iterovaných zadaní overovaných v situovanej praxi a sprevádzaných ich vizuálnym zápisom až po ucelený komunikačný nástroj umožňujúci efektívne zaznamenávanie a vizualizáciu zadaní a súvisiacich výstupov; súčasťou výstupov môže byť aj verejná prezentácia (digitálna platforma, publikácia, výstava), ktorá sprístupní tému odbornej aj širšej verejnosti.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra vizuálnej komunikácie

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Dizajnérske zadanie (brief) ako komunikačný nástroj navrhovania

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Michal Tornyai, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka:

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Téma skúma dizajnérske zadanie (brief) ako kľúčový moment v procese dizajnu vizuálnej komunikácie. Zadanie nie je neutrálny dokument (administratíva alebo inštrukcia), ale autorský komunikačný akt rámcovania: určuje, čo sa stane problémom (predmetom komunikácie), pre koho je komunikácia určená, aké hodnoty a obmedzenia sú dôležité, ako sa posudzuje kvalita a aké dôsledky sa považujú za prijateľné. V tomto zmysle je zadanie súčasťou tvorivého procesu ako metóda formovania priestoru možností ešte predtým, než sa začne vytvárať konkrétna forma.

Centrálnou vrstvou výskumu je participatívny dizajn a spolupráca. Zadanie je vnímané ako vyjednávaný dizajnerský dokument a nástroj vizuálnej komunikácie, ktorým sa rozdeľuje autorstvo aj rozhodovacia právomoc medzi zúčastnené strany; môže mať rôzne formy (od textu a vizuálne štruktúrovaného dokumentu až po digitálne rozhranie) a súčasťou projektu môže byť aj súbor autorských metód na jeho participatívne budovanie. Skúmajú sa typológie zadaní v profesionálnych, inštitucionálnych a vzdelávacích kontextoch, ich implicitné pravidlá, mocenské nastavenia a etické dôsledky, ako aj to, ako možno zadania navrhovať tak, aby podporovali zdieľané porozumenie, zodpovednosť a reflexiu bez redukcie komplexnosti, umožňovali autonómnú autorskú prax a aby ich komplexnosť primerane rástla s kompetenciami autora a konkrétnym kontextom realizácie.

Metodologicky je projekt postavený na umeleckom výskume prostredníctvom research-through-design: iteratívneho cyklu navrhovania, realizácie, testovania, reflexie a redizajnu v situovanej praxi. Integrovanou súčasťou výskumu je kontextualizácia, detailný záznam a interpretácia jednotlivých fáz procesu (ako aj celku) tak, aby bolo zrejmé, aké poznanie vzniklo priamo z dizajnerskeho konania a jeho účinkov; písomná časť práce túto dokumentáciu a interpretáciu systematicky spracuje.

Výsledkom doktorandského projektu je autorské dielo vizuálnej komunikácie, ktoré môže vyústiť do škály navzájom prepojených výstupov: od série navrhnutých a iterovaných zadaní overovaných v situovanej praxi a sprevádzaných ich vizuálnym zápisom až po ucelený komunikačný nástroj umožňujúci efektívne zaznamenávanie a vizualizáciu zadaní a súvisiacich výstupov; súčasťou výstupov môže byť aj verejná prezentácia (digitálna platforma, publikácia, výstava), ktorá sprístupní tému odbornej aj širšej verejnosti.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra vizuálnej komunikácie

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Vizuálna komunikácia sociálnych sietí

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Pavol Bálik, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: MA Damián Cehlárik

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Projekt sa bude zaoberať vplyvom sociálnych sietí na prácu grafických dizajnérov a ich samotných. Dokáže si začínajúci dizajnér vytvárať kontakty bez prítomnosti na sociálnych sieťach? Koreluje množstvo sledovateľov grafických dizajnérov s kvalitou ich práce? Existuje ideálna sociálna sieť pre grafických dizajnérov? Šíria sa trendy vo vizuálnej komunikácii cez sociálne siete ešte rýchlejšie? Sú sociálne siete plné samoukov a nevzdelaných influencerov výzvou pre klasický akademický proces vzdelávania? Aké sú benefity sociálnych sietí pre odbor vizuálnej komunikácie?

Cieľom je zmapovať vplyv sociálnych sietí na súčasnú vizuálnu komunikáciu. Dôraz sa kladie nielen na analýzu adaptácie grafického dizajnu na používateľské rozhrania, ale aj na špecifiká prezentácie tvorby v tomto prostredí.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra vizuálnej komunikácie

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Ako nástroje dizajnu dizajnujú dizajnéri

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Pavol Bálik, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. art. Martin Kahan

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Projekt sa bude zaoberať dizajnom nástrojov, ktoré používajú grafický dizajnéri. Aké faktory formovali ich súčasnú podobu? Aké boli kľúčové technologické a UX zmeny v priebehu rokov? Existujú štandardizované vzory v ich rozhraní a funkciách? Ako tieto softvéry ovplyvňujú estetické rozhodnutia dizajnérov? Menia spôsob, akým premýšľame o dizajne ak tvoríme vizuálny obsah?

Cieľom je vytvoriť prototyp používateľského rozhrania, ktorý zásadne mení vžitý postupy v ovládaní grafického softvéru. Kľúčom je dizajn prvkov zvyšujúcich intuitívnosť interakcie človeka s technológiou.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra vizuálnej komunikácie

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Dizajn nerastu

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Pavol Bálik, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: M.A. Jozef Eduard Masarik, ArtD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

- Čo je to nerastová filozofia / ekonomika, jej myšlienka, symboly a vplyv.
- Čo znamená, ak chceme spraviť dizajn trvalo udržateľným?
- Ktoré ekologické materiály sú dostupné pre dizajnersku prax?
- Ako utvárajú estetiku obmedzenia zdrojov a kríza?
- Ako dizajnovať udržateľne aj pre masovú produkciu?
- Aké je, aké bude a ako sa adaptovať na "nerastové" dizajnovanie?
- Post-humanizmus a dizajn.
- Nemateriálne formy komunikačného dizajnu.
- Dizajnerské riešenia počas nedostatku zdrojov / v čase krízy.
- Ako nám môže byť nápomocná historická skúsenosť?
- Role dizajnerstva budúcnosti.

Cieľom výskumu sú:

- nové ekologické materiály
- upcyklácia, obnovovanie, kompost
- prírodné vs. dlhoveké materiály
- estetika apokalypsy - zobrazovanie v popkultúre vs. realita
- história a dizajnerské artefakty z minulosti
- DIY / vlastným nákladom
- zero waste - bezodpadový dizajn / bezodpadová kniha

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra vizuálnej komunikácie

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Ako antropomorfizovať neantropomorfné?

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. art. Pavol Bálik, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: Mgr. Norbert Lacko, PhD.

Jazyk: SK

Anotácia v primárnom jazyku:

Témou doktorandskej práce je podrobný výskum fenoménu grafickej antropomorfizácie vo vizuálnej komunikácii ako nástroja na prehĺbenie empatie so špeciálnym zameraním na živé organizmy, ktoré sú svojou stavbou i prežívaním veľmi vzdialené ľudskému. Cieľom výskumu je vytvorenie vizuálneho slovníku. Toolboxu širokej škály postupov využiteľných pri snahe rozšíriť pochopenie mimo-ľudskej skúsenosti.

Cieľom je vytvorenie vizuálneho slovníku. Toolboxu širokej škály postupov využiteľných pri snahe rozšíriť pochopenie mimo-ľudskej skúsenosti.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra vizuálnej komunikácie

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Liminal practices between architecture, art and visual communication.

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: Prof. Doc. Roger Paez, doc. Mgr. art. Marcel Benčík, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: téma má 2 školiteľov

Jazyk: EN

Anotácia v primárnom jazyku:

To successfully address today's challenges, creative practices and discourses need to harness the uncertainty derived from global crises in life-affirming ways. That demands new conceptual and operative tools based on transience, change and resilience. Uncertainty is not a problem but an opportunity. In this context, hybrid forms of design that explore mutable, fluctuant, open-ended, experimental, context-responsive, experience-rich, time-based formats provide an effective framework. Working at different scales and across disciplinary siloes, using both physical and digital tools and technologies, this doctoral research proposal explores the diverse roles of design as a worldmaking agent. The doctoral student will study, characterise, design, and (potentially) implement concrete, situated outputs to test globally relevant new ways of life, new behaviours, new imaginaries, and updated forms of co-responsibility towards our shared habitats. Their work will contribute to global efforts towards life-affirming, desirable, open-ended futures where architecture, art and design play a crucial role.

Potential outputs/goals: text + book (or alternative publication), film, installation, intervention, exhibition, data visualizations, new media, virtual simulations, physical interventions.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra vizuálnej komunikácie

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Liminal practices between architecture, art and visual communication.

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: Prof. Doc. Roger Paez, doc. Mgr. art. Marcel Benčík, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: téma má 2 školiteľov

Jazyk: EN

Anotácia v primárnom jazyku:

To successfully address today's challenges, creative practices and discourses need to harness the uncertainty derived from global crises in life-affirming ways. That demands new conceptual and operative tools based on transience, change and resilience. Uncertainty is not a problem but an opportunity. In this context, hybrid forms of design that explore mutable, fluctuant, open-ended, experimental, context-responsive, experience-rich, time-based formats provide an effective framework. Working at different scales and across disciplinary siloes, using both physical and digital tools and technologies, this doctoral research proposal explores the diverse roles of design as a worldmaking agent. The doctoral student will study, characterise, design, and (potentially) implement concrete, situated outputs to test globally relevant new ways of life, new behaviours, new imaginaries, and updated forms of co-responsibility towards our shared habitats. Their work will contribute to global efforts towards life-affirming, desirable, open-ended futures where architecture, art and design play a crucial role.

Potential outputs/goals: text + book (or alternative publication), film, installation, intervention, exhibition, data visualizations, new media, virtual simulations, physical interventions.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra vizuálnej komunikácie

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Mediating architecture, art and visual communication through temporary space design

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: Prof. Doc. Roger Paez, doc. Mgr. art. Marcel Benčík, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: téma má 2 školiteľov

Jazyk: EN

Anotácia v primárnom jazyku:

To successfully address today's challenges, cities and villages need to design and implement temporary spaces to creatively harness the uncertainty derived from global crises in life-affirming ways. That demands new conceptual and operative tools based on transience, change, adaptability and resilience. Uncertainty is not a problem but an opportunity. In this context, hybrid forms of design that explore mutable, fluctuant, open-ended formats provide an effective framework. Working at different scales and across disciplinary siloes, harnessing both physical and digital tools and technologies, this doctoral research proposal explores the diverse roles of temporary space design as a worldmaking agent. The doctoral student will study, characterise, design, and (potentially) implement concrete, situated outputs to test globally relevant new ways of life, new behaviours, new imaginaries, and updated forms of co-responsibility towards our shared habitats. His/her work will contribute to global efforts towards life-affirming, desirable, open-ended futures where architecture, art and design play a crucial role.

Potential outputs/goals: text + book (or alternative publication), film, installation, intervention, exhibition, data visualizations, new media, virtual simulations, physical interventions.

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Katedra vizuálnej komunikácie

Program a forma štúdia: VUde.14 - Výtvarné umenie externá

Názov témy:

Mediating architecture, art and visual communication through temporary space design

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: Prof. Doc. Roger Paez, doc. Mgr. art. Marcel Benčík, ArtD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: téma má 2 školiteľov

Jazyk: EN

Anotácia v primárnom jazyku:

To successfully address today's challenges, cities and villages need to design and implement temporary spaces to creatively harness the uncertainty derived from global crises in life-affirming ways. That demands new conceptual and operative tools based on transience, change, adaptability and resilience. Uncertainty is not a problem but an opportunity. In this context, hybrid forms of design that explore mutable, fluctuant, open-ended formats provide an effective framework. Working at different scales and across disciplinary siloes, harnessing both physical and digital tools and technologies, this doctoral research proposal explores the diverse roles of temporary space design as a worldmaking agent. The doctoral student will study, characterise, design, and (potentially) implement concrete, situated outputs to test globally relevant new ways of life, new behaviours, new imaginaries, and updated forms of co-responsibility towards our shared habitats. His/her work will contribute to global efforts towards life-affirming, desirable, open-ended futures where architecture, art and design play a crucial role.

Potential outputs/goals: text + book (or alternative publication), film, installation, intervention, exhibition, data visualizations, new media, virtual simulations, physical interventions

Doktorandské témy 2026/2027

Katedra: Platforma digitálnych umení

Program a forma štúdia: VUd.14 - Výtvarné umenie denná

Názov témy:

Postdigital Artistic Environments

Podnázov témy: nemá

Školiteľ/-ka: doc. Mgr. Zuzana Panák Husárová, PhD.

Školiteľ/-ka – konzultant/-ka: doc. Mgr. art. András Cséfalvay, ArtD.

Jazyk: EN

Anotácia v primárnom jazyku:

The doctoral dissertation focuses on artistic research into the mutual relationship between innovative physical and digital environments of postdigital works and the variability of approaches to their possible forms. Its aim is to examine the postdigital emphasis on the haptic qualities of media as a communication strategy, the interaction of gamers with various forms of mediality, as well as the exploration of expanded gamer roles within artistic playful environments.

The theoretical framework of the artistic research draws on approaches associated with so-called new materialisms and critical game studies, media, (post)digital and posthumanist studies, as well as material feminist studies and queer-feminist ecologies.

The main objective of the dissertation is an artistic investigation of world-building as a strategy for constructing new, inclusive postdigital environments, in which situated game mechanics and narrative techniques are interconnected with experimental materiality.

The aim of the doctoral dissertation is to provide new knowledge about postdigital artistic environments through innovative methods of artistic research, with an emphasis on the development and articulation of the author's own artistic strategy.

At the same time, the project focuses on artistic research into authorial positions that, through interaction, immersion, and hapticity, mediate a specific experience of the artwork, grounded in the interconnection of digital technologies and new forms of materiality.